

Krislai

"Slenka žemė iš po Kojų."
Vaidmainių Diplomatai.
Tartum Pasamdytas.
Susimildami. ✓
Rašo A. B.

Mūsų smetonininkai labai džiaugėsi savo dideliais "pasisekimais." Tai buvo prieš SLA seimą. Bet kai prakišo seime, tai pradėjo tiesiog amžiną atilsį giedoti.

Štai ponas Strimaitis rugsėjo 23 dienos "Vienybėje" gvolto šaukia, kad visam jų frontui "slenka žemė iš po kojų." Nebekiek tos žemės buvo, ir ta, matyt, baigia trauktis.

Didžiausiais vaidmainiais ir vėl pasirodo Lenkijos diplomatai. Žiūrėkite, kaip jie pradėjo šaukti apie keletą šimtų tūkstančių lenkų Čechoslovakijoje. Jie turį būti prijungti prie Lenkijos.

Bet kaip su Lenkijos pavergtais žmonėmis? Šiandien Lenkija turi pavergus sekamai:

- 7,000,000 ukrainiečių
- 3,500,000 gudų
- 3,000,000 žydų
- 1,500,000 vokiečių
- 500,000 lietuvių.

Is viso Lenkija teturi 33 milijonus gyventojų. Vadinaisi, beveik pusė krašto gyventojų yra kitataučiai.

Kodėl jie nesiūlo tiems žmonėms teisės apsispręsti?

Vienas redaktorius taip pamylėjo plūsti Sovietų Sąjungą, jog viso svieto griekus suverčia ant jos biednos galvos. Sovietai kalčiausi visur ir visada. Ir dabar Čechoslovakijos krizyje Sovietai ešą tais tikrais nevendonais!

Ar tas žmogus pagalvoja, kad lygiai taip įmirtusiai už viską kaltina Sovietus Hitleris, Mussolinis ir Franco? Juk jie sako, kad jų vedami karai prieš Ispaniją, Chiniją ir Čechoslovakiją, ešą, šventi karai dėl nušlavimo bolševizmo.

Gal veltui šis klausimas. Veikiausia tas redaktorius jau senai nustojo galvojęs rašydamas apie Sovietų Sąjungą.

Jau tūkstantį ir pirmą kartą prašome draugus korespondentus ir bendradarbius neiti laikraštin tokiems klausimais vietos judėjimo reikalu, kurie išrišami vietos draugijose ir susirinkimuose.

Redakcija dažnai esti patstatyta sunkioje padėtyje. Jai, taip sakant "gaila žento ir gaila varškės." Nepatalpinsi, korespondentas užpyks, neteksi ryšiu su kolonija. Patalpinsi, sukils audra ir paliesti žmonės pyks ant "Laisvės" ir net jai keršys.

Pasidiskusokite ant vietos, pasibarkite, jei jau būtinai reikalinga, ten pat ir užbaigkite viską, pasisveikinę vėl dirbkite išvien.

Tai mūsų gyduolė nuo daugelio nesuspatingų. Pabandykite ją. Nors tiek galime užtikrinti, jog ji blogo nepadarys, jeigu jau ir per daug gero neduos.

CHICAGOJ 60,000 žmonių demonstravo susirinkę Chicago Stadiume, reikalaudami gint Čechoslovakiją nuo Hitlerio.

Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina \$5.50 Metams
Brooklyne \$6.00
Metams

L A I S V E

THE LITHUANIAN DAILY

ENGLISH SECTION
ON PAGE THREE

No. 226 Telephone 5Tagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Antradienis, Rugsėjo (Sept.) 27, 1938 Pavienio Numerio Kaina 3c Metai XXVIII, Dienraščio XX

ROOSEVELT ŠAUKIA NAZIUS VENGT KARO

DARBININKŲ SUSIVIENIJIMAS REMIA ROOSEVELTĄ TREČIAI TARNYBAI

Duona ir Progresas Yra Svarbiau negu Išgyvenęs "Soprattimas," kad Niekas Neprezidentautų Daugiau, Kaip Du Terminus,—Sako Bedarbių Organizacija

Cleveland, Ohio. — Amerikos Darbininkų Susivienijimas (daugiausia bedarbių) pradžioje visomis jėgomis remt prezidento Roosevelto kandidatūrą trečiajai prezidentystės tarnybai.

Nors Jungtinėse Valstijose yra išgyvenus nuomonę, kad tas pats asmuo neturėtų prezidentauti daugiau kaip du sykų paeiliui, bet Darbininkų Susivienijimas to nepaiso ir sako, jog "duona ir progresas yra svarbiau, negu tradicijos-padaimai."

Suvažiavimas priėmė rezoliuciją, reikalaujančią pridedti 20 procentų daugiau algos pašalpiniams WPA darbininkams.

Kai Čechoslovakija Padarė Naziams Nusileidimą, pagal Anglijos-Francijos Tarimą, Hitleris Paaštrino Jai Reikalavimus

Praga. — Čechoslovakijos vyriausybė per radio atsikreipė į pasaulį prieš naujus, žiaurus Hitlerio reikalavimus. Jinau pareiškė, kad rugs. 21 d. Čechoslovakijos valdžia sutiko, pagal Anglijos ir Francijos tarimą, eiti į derybas kas liečia "vokiškų" Čechoslovakijos sričių užleidimą Vokietijai ir perleisti jai tulas vietas, kur dauguma gyventojų yra vokiečiai.

Tas Anglijos ir Francijos tarimas buvo sunkus Čechoslovakijai, tačiau Čechoslovakijai valdžia jį priėmė, nes norėjo išlaikyti taiką ne tik sau, bet ir visam pasauliui,—sako šis Čechoslovakijos pareiškimas.

Bet kaip tik Anglijos ministras pirmininkas Chamberlainas pranešė Hitleriui Godesberge (antrajame jų dviejų pasikalbėjime), kad Čechoslovakija priėmė Anglijos ir Francijos "patarimą," tuoj Hitleris išstata naujus, kur kas didesnius reikalavimus prieš Čechoslovakiją.

Bet šiuos padidintus reikalavimus jau nei Anglija nei Francija nepatartė Čechoslovakijai priimti, sakė Čechoslovakijos vyriausybė per radio. Čia Anglija ir Francija taip pat nepatartė Čechoslovakijai ramiai sėdėti; vadinas, Anglija ir Francija jau sutiko, kad Čechoslovakija mobilizuotųsi apsigynimui. Todėl Čechoslovakija ir sumobilizavo savo armiją. Tatai buvo juo labiau reikalinga, kad Vokietijos ginklais ginkluoti būriai visu pasieniu pradėjo smarkiau užpuldinti Čechoslovakijos rubežių sargybą ir muitines.

Bet Čechoslovakija susi-

Anglijos Valdžia "Netikėjus", kad Hitleris Norėtų Taip Plačiai Aprobti Čechoslovakiją, Siekdamas Ją Visiškai Sunaikinti

London, rugs. 26. — Iki šiol Anglijos premjeras Chamberlain ir jo ministrai "tikėję", kad Hitleris sieks tik tautiniai suvienyti Čechoslovakijos Sudetus vokiečius su Vokietija. Anglijos valdovai, girdi, "nemanę", kad Hitleris norės savintis tuos Čechoslovakijos plotus, kur čechoslovakai sudaro daugumą gyventojų.

Bet Hitlerio išeiktas žemėlapis Chamberlainui rodo ką kitą. Tame žemėlapyje Hitleris nubrėžė tokius naujus rubežius, kad pagal juos reikalauja ir tų Čechoslovakijos sričių, kur yra 65 procentai čechoslovakų ir tik 35 procentai vokiečių. Taip Hitleris savinasi daugelį Čechoslovakijos apskričių, kur aiškiausia dauguma gyventojų yra ne vokiečiai.

Hitlerio nubrėžtas naujas rubežius atkirstų susisiekimus tarp Čechoslovakijos sostinės Pragos ir tokių stambių šalies pramonės centrų, kaip Bruenn ir Bratislava. Pagal Hitlerio planą, Čechoslovakijos didieji Skoda ginklų ir amunicijos fabrikai Pilsene ir Bruenne liktų atkirsti nuo angliakasyklų Moravskoj, Ostravoj ir nuo plieno fabriku Vitkovic.

Tulose Čechoslovakijos srityse su dauguma nevokiečių gyventojų, beje, Hitleris siūlo pravest visuotinus balsavimus (plebiscitą), ar jos nori prisidėti prie Vokietijos ar pasilikti Čechoslovakijoje, bet jis spiriasi, kad pagal jo paties taisykles būtų padaryti tie balsavimai.

Jeigu šitokie Hitlerio komanduojami balsavimai būtų priimti, tai jis faktinai perskeltų Čechoslovakijos dalį Moraviją ir beveik visą atkirstų Slovakiją nuo Čechoslovakijos respublikos.

Hitleris Reikalauja Net Čechoslovakų Farmerių Karvių

Sykiu su savo padidintu Sudetų "vokiečių" ruožu Hitleris reikalauja pervest Vokietijai tvirtoves, kurios Čechoslovakijai lėšavo 250 milijonų dolerių; nemokamai palikt Vokietijai tose vietose Čechoslovakijos geležinkelius, visus jų traukinius, radio stotis ir net gyvulius ir padargus tų čechoslovakų ūkininkų, kurie nenorės pasilikti Hitlerio valdiniais ir persikels į Čechoslovakijos respubliką iš "vokiško" jos ruožo.

Jeigu Hitleris gautų visą reikalaujamą Čechoslovakijos ruožą, apriečiantį ją 10 iki 150 mylių pločiu iš vakarų - šiaurų-pietų iki Lenkijos ir Slovakijos, su dabartiniais rubežiu kalnais ir tvirtovėmis, tai Hitleris toliau galėtų jau visiškai sunaikinti Čechoslovakijos nepriklausomybę.

Mussolinis Šaukia Panaikinti Čechoslovakiją Kaip "Klaidą"

Vicenza, Italija. — Jeigu kitos šalys vis mobilizuosis Čechoslovakijai gint nuo Vokietijos, tai Italija irgi "turės mobilizuotis" (talking Vokietijai),—užreiškė Mussolinis sekmadienį.

Kalbėdamas juodmarškinų masiniam susirinkime, jis vadino "klaida" patį leidimą isikurt Čechoslovakijos respublikai po pasaulinio karo. Mussolinis šaukė Angliją ir Franciją atitaisyti tą "klaidą", reiškia, atiduot Čechoslovakiją į Hitlerio rankas. Pasak Mussolinio, tai Anglija ir Francija būsiandienos kaltos, jeigu dėl Čechoslovakijos kils naujas pasaulinis karas.

Mussolinio gramofonas dienraštis "Voce d'Italia" gąsdina Čechoslovakijos už-

CECHOSLOVAKIJA ATMETA NAUJOSIUS HITLERIO REIKALAVIMUS

Jei Hitleris Neapkaryps Užmačių prieš Čechoslovakiją, tai Rizikuos Užsitraukti Karą—Sovietai Mano, kad Anglija ir Francija Išvien su SSRS Galėtų Sulaikyti Nazius

Washington, rugs. 26. — Prezidentas Rooseveltas pasiuntė Hitleriui kablegramą, šaukdamas jį derybomis su Čechoslovakija (ir tarpininkais) spręsti ginčus ir vengti praigaštingo karo. (Tokią jau kablegramą Rooseveltas pasiuntė ir Čechoslovakijos prezidentui Benesui, suprantama, tik dėlei "bepusisškumo," nes Čechoslovakija niekam negrumoja karu.)

Prezid. Rooseveltas atsišaukė į Hitlerį vardu 130,000,000 Jungtinių Valstijų gyventojų. Jis sako: Nors Amerika laikosi bešališkai, bet jeigu užsikurs "visuotinas karas," tai ir Amerika pajus pasėkas tos baisingos nelaimės.

Amerikos prezidentas karštai ragina nepertraukti derybų, ir perspėja Hitlerį (taip pat ir kitas įviliamas šalis), jog toks karas "tikrai suardys jų ūkį."

Berlin, rugs. 26.—Hitlerininkai labai įnirę, kad prezidentas Rooseveltas kišasi į Vokietijos "reikalus," ir Hitleris šiandieninėje savo karinėje kalboje rūsčiai atsakysias Rooseveltui.

London, rugs. 26.—Čechoslovakija per savo atstovą Janą Masaryką pranešė, kad jinau negali priimti naujų Vokietijos griežtų reikalavimų, kur Hitleris spiria Čechoslovakiją iki spalio-October 1 d. užleisti Vokietijai didelius vadinaimus "vokiškus" Čechoslovakijos plotus su visa nuosavybe juose.

FRANCIJOS PERSERGĖJIMAS HITLERIUI

Paryžius.—Francijos ministrų kabinetas vienbalsiai nutarė persergėti Hitlerį, kad jis turi užtikrinti neliečiamybę Čechoslovakijos respublikai po to, kai bus Vokietijai prijungti tam tikri Čechoslovakijos "vokiški" plotai, o ne visi tie, kurių jis siekia. Jeigu Hitleris dar toliau kėsintųsi ant Čechoslovakijos, tai galėtų susilaukti Čechoslovakų ir Francijos karo prieš Vokietiją,—kaip perspėja Francijos ministrų kabinetas.

Praga. — Čechoslovakijos vyriausybė pareiškė, jog Anglija ir Francija nurodė, kad jodvi negali užgirt nau-

Reikalauja "Vengriškų" Plotų iš Čechoslovakų, Rumunų ir Jugoslavų

Geneva, Šveicarija.—Vengrijos diplomatai šneka, jog kai Čechoslovakija atiduos savo Sudetų "vokiškąjį" ruožą Vokietijai, tai, girdi, ji turėsianti leisti ir Čechoslovakijos "vengrišką" ruožui atsimest nuo Čechoslovakijos ir prisijungt prie Vengrijos.

Tada Vengrija kreipsis į Angliją, Franciją ir Italiją, kad jos padarytų spaudimą Rumunijai ir Jugoslavijai, idant šios dvi šalys taipgi pervestų savo "vengriškus" plotus Vengrijai.

tarėjus, kad jeigu prasidės karas dėl jos, tai Čechoslovakija būsiandienos "visomis pusėmis apgulta," ir, su-

prask, sunaikinta.

LIETUVOJE BUVO GYVENAMA JAU APIE 8000 METŲ PIRM KRIKŠČIONYBĖS

Kaunas, rugs. 23.—Siomis dienomis Merkinės valsčiuje rastas titnaginis įrankis, kuris buvo naudojamas tarp 8,000 iki 3,000 metų pirm krikščionių gadynės.

į Hitlerio reikalavimų, statomų Čechoslovakijai.

BENDRAS ANGLIJOS IR FRANCIJOS PERSPEJIMAS NAZIAM

London, rugs. 26.—Pranešama, kad Anglija ir Francija žada pasiusti Hitleriui bendrą pareiškimą, kad jis turi sumažinti "galutinuosius" savo reikalavimus, išstatytus Čechoslovakijai; ir jeigu jis neapribos tų reikalavimų, dėl to "beveik tikrai kilsiąs europinis karas."

Anglijos ministras pirmininkas N. Chamberlain ir užsienio ministras Halifax vėl tariasi šiuo klausimu su Francijos ministru pirmininku Daladieru ir jos užsienio ministru G. Bonnetu.

Atvyksta ir Francijos karinio štabo galva generolas G. Gamelin tartis su Anglijos generalio štabo viršininkais.

Anglijos ir Francijos valdovai atranda, kad naujieji Hitlerio reikalavimai Čechoslovakijai yra labai aršūs ir griežti, bet, girdi, jie nėra išreikšti tikro ultimatumo pavidale; todėl, sako, "dar galėtų" Hitleris tuos reikalavimus pašvelninti.

SOVIETAI NURODO, KAIP GALIMA BŪTŲ IŠVENGTI KARO

Maskva. — Sovietų vadai jaučia, kad dar galima būtų šiuo laiku išvengti visuotino Europos karo dėl Čechoslovakijos, ir nurodo šitokius reiškinis, kurie galėtų patarnauti taikai, būtent: Čechoslovakija sumobilizavo savo armiją, o Francija ir Anglija jau kiek stipriau laikosi prieš Hitlerio pasimojimą sauvaiškai draskyti ir naikinti Čechoslovakijos respubliką. Jeigu jos tvirčiau laikytųsi, tai Hitleris nedrįstų pradėti karo.

Jeigu bent Francija sutiktų gint Čechoslovakiją, Sovietai paremtų Čechoslovakus visais galimais kariniais būdais.

Lietuvoje Buvo Gyvenama Jau apie 8000 Metų Pirm Krikščionybės

Kaunas, rugs. 23.—Siomis dienomis Merkinės valsčiuje rastas titnaginis įrankis, kuris buvo naudojamas tarp 8,000 iki 3,000 metų pirm krikščionių gadynės.

ORAS
Šiandien giedra ir šilta.—
N. Y. Oro Biuras.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY

The Laisve, Inc.

every day, except Sunday

46 TEN EYCK STREET, BROOKLYN, NEW YORK

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year.....	\$5.50
Brooklyn, N. Y., per year.....	\$6.00
Foreign countries, per year.....	\$6.50
Canada and Brazil, per year.....	\$5.50
United States, six months.....	\$3.00
Brooklyn, N. Y., six months.....	\$3.25
Foreign countries, six months.....	\$4.00
Canada and Brazil, six months.....	\$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Čechoslovakijos Komunistų Partijos Žodis Sudetams

Tuojuo, kai tik Hitleris pasijomė eiti ant Čechoslovakijos, kai tik prasidėjo šis gilus tarptautinis krizis, Čechoslovakijos Komunistų Partijos Centro Komitetas išleido atsisaukimą į sudetus vokiečius.

Nurodęs kruvinas Hitlerio avantiūras, pažymėjęs, jog Čechoslovakijos žmonės pasiryžusiai gins savo respubliką ir nepriklausomybę, atsisaukimas sako:

“Visi vokiečių tautos žmonės yra pavyojai. Daugiau: Sudetų vokiečiai, jei jie klausys Henleino vadovybės, susilauks nesuskaitomos daugybės aukų ir žiaurais naikinimo savo krašto.

“Nariai Sudetų Vokiečių Partijos! Jūs trokštate teisėtumo ir taikos, o ne civilinio karo bei karo. Jūs privalote nešti atsakomybę dėl sudetų vokiečių miestelių ir kaimų, jų žemės ir šiaip nuosavybės pavertimo ir rūkstančius griuvėsius. Neklausykite šito baisniū avantiūristo. Vienykites su visais tais, kurie kovoją už demokratiją ir taikų tautų susitarimą.

“Anti-fašistai sudetai! Šitą pavojaus valandą vienykite savo eiles ir klausykite demokratinį įstaigų bei vadų.

“Viskas taikai ginti! Viską daryti savo namams apginti!”

Be abejo, kad atsiras ne vienas protaujas sudetas vokiečiai, sekęs žiaurūnus Henleiną ir Hitlerį, kuris paklausys šito Čechoslovakijos Komunistų Partijos žodžio. Kurie klausys—bus laimingi. Kurie jo neišgirs, kurie klausys barbarų Hitlerio, Henleino ir Mussolinio, tie gailėsės. Gailėsės gal būt jau pervėlai.

Pakvaišėlis!

Fašistų “Dirvos” Karpiukas šitaip užbliovė:

“Mūsų komunistinė spauda, ‘prakeikus’ Angliją ir Prancūziją už leidimą Hitleriui atsiplėsti Čekoslovakijos Vokiečius, dabar be atodarios skelbia kad Vokiečiai tuoj griebisį Klaipėdą.

“Kada jie griebis Klaipėdos kraštą, be abejo nesulaikys nei Anglai, nei Rusija, nei mūsų komunistai.

“Tačiau šiuo tarpu Vokietijos naziai Lietuvos puliti nesirengia ir komunistų spaudos tas ankstyvas rašinėjimas apie tai yra niekas daugiau kaip mūsų žmonių demoralizavimas ir klaidinimas.

“Už to visko mūsų raudonieji turi planą sau aukų rinktis neva Lietuvos gelbėjimui, nuo ko visuomenę persergsime!”

Pasiskaičius tokios fašistų laikraščio redaktoriaus “išminties,” atrodo vienas iš dviejų: arba jis visiškai sukvaliojo, arba galutinai parsišdavė Hitleriui.

Sakyti, kad šiandien pasaulio lietuviai neturi rūpintis Klaipėda, gali tik hitlerininkas. Sakyti, kad “raudonieji turi planą sau aukų rinktis neva Lietuvos gelbėjimui,” gali tik pakvaišėlis!

Komunistai niekad nesirinko aukų po kokią nors pretenziją. Jei komunistiniam judėjimui paremti aukos reikalingos, jie tą visuomenei ir sako. O kai prieina bendras Lietuvos nepriklausomybės gynimo klausimas, komunistai veikia bendrai su kitom sriovėm.

Kiek tai liečia Klaipėdai pavojaus nebuvimo klausimą, tai fašistinis “Dirvos” varijotas turėtų žinoti, kad tai kalba ne vienai komunistai, o ir kitų sriovių žmonės.

Pereitą savaitę katalikų “Amerika” rašė, kad dabar “viso pasaulio lietuvių akys

krypsta į Klaipėdos kraštą...” Panašiai rašo ir kalba kiekvienas žmogus, kuris neatšisikręps su blaivu protu.

Lietuvoje Gyvenimas Sunkus, Sako iš ten Sugrįžęs Žmogus

Atvykę iš Lietuvos į Ameriką įvairaus plauko valdininkėliai, bei šiaip sau ribias algas gauną žmonės, nepaprastai gيريا esamąjį Lietuvoj “rojų” (nors veik kiekvienas iš jų norėtų pasilikti Amerikoje). Tačiau, kai sugrįžta iš ten amerikiečiai, tai visai kitokią dainą uždainuoja.

Štai neseniai sugrįžo iš Lietuvos monteliskis Strumskis. Pasikalbėjime su “K-vio” reporteriu, jis pasakojo:

“Parsivežus pinigų, galima būtų gyventi neblogai. Bet važiuoti tenai pinigų pasidaryti, tai jau prapultum, nes uždarbių nėra, o kokie yra, tai labai prastai apmokami, tuo tarpu gi pragyvenimas labai brangus, jeigu jį lyginti su uždarbiais. Pavyzdžiui, vidutiniški pietūs Kaune kainuoja 3 litas, o uždirbti 3 litus Kaune labai sunku.”

žmogus važinėjo po Lietuvą plačiai ir visur jam dalykai atrūdė baisūs. Pavyzdžiui:

“Nuvykau su žmona į Palangą. Tuoj reikia užsiregistruoti policijoj ir už leidimą gyventi 10 dienų reikia užmokėti policijai 8 litai. Dviem—16 litų. Pasibaigė 10 dienų, vėl mokėk policijai 16 litų.

“Pragyvenimas ir butas Palangoj kainuoja vienam asmeniui 8 litus kasdien. Vyrui su žmona—16 parai. O kiek vidutiniškas žmogus Lietuvoj uždirba per dieną? Apie 5 litus. Taigi aišku, kad vidutiniam žmogui Lietuvos ‘byčiai’ neprieinami. Tenai gali vasaroti tik kunigai, valdininkai ir kitokie ponai. Ir reikia stebėtis, kiek mažutęj Lietuvoj tų pony yra! Palanga prisikimšus, sunku gauti kambarį...”

“Amerikoj mes galim nusipirkti paštakortę už 1 centą ir ji būna jau gatava su pašto ženkleliu. Lietuvoj gi panaši atvirutė kainuoja 5 centus ir neturi da pašto ženklelio; prie jos reikia da priplyti stampu už 15 centų. Taigi atvirutė Lietuvoje kainuoja 20 centų, tuo tarpu kai Amerikoje 1c.

“Pora vidutiniškų moteriškų čeverių kainuoja 14 litų, o vidutiniška moteris Kaune uždirba tik apie 2 litu per dieną. Reiškia, ji turi dirbti 7 dienas ir nieko nevalgyt, kad galėtų nusipirkti porą čeverių. Tuo tarpu gi Amerikoje moteris gali nusipirkti 2 poras čeverių už vienos dienos algą.

“Vidutiniškas vyro siutas, kokį Amerikoje galima nusipirkti už \$15—\$20, Kaune kainuoja nuo 250 iki 300 lt.

“Degtukų dėžutė Amerikoje 1 centas, o Lietuvoj—10 centų. Užtai žmonės perkasi žiebtuvėlius. Bet policija tuos žiebtuvėlius konfiskuoja ir jų pardavėjus baudžia. Mat, valdžia nori, kad žmonės vartotų degtukus, nes to reikalauja degtukų monopolis.”

Šitaip kalba amerikietis, kuris, matyt, nėra joks “politikierius,” tik eilinis pilietis. Jis neturi tikslo meluoti, neturi reikalo dalykus perdėti.

Kitaip, tačiau, kalba tie žmonės, kuriems Lietuvoj teko su ponais gyventi. Vienu tokių yra p. Valaitis, brooklynietis. Lietuvoj jis gyveno su “aukštomis asabomis,” su žymiais tautininkais, todėl, sugrįžęs, jis pasakoja, kad Lietuvoj labai gera gyventi ne tik ponams, o ir darbininkams, bei valstiečiams!

Can you beat it?!

Vieninga Tauta

Baisioje Čechoslovakijos tautai valandoje išnyko skirtumai partijose. Pasilikio vieninga tauta, skelbiant priešui, kad ji nori gyventi, ji turi gyventi. O jei priešas ją pulty, jina—suvienyta—ginsis nuo jo, kiek tik išgalės.

Pereitą ketvirtadienį Pragoje įvyko masinis mitingas—demonstracija—kurioje dalyvavo visų partijų žmonės,—pradedant komunistais ir baigiant katalikais, nacionalistais. Visi vieningai šaukė: tegyvuoja laisva Čechoslovakija! Visų sriovių atstovai sakė ugingas kalbas. Kaip tai gražu, kaip miela matyti to-

Šauksmais Pilvo Nepripildysi

Jau per penkioliką metų Italijoje Mussolinis ir jo sėbrai ir palaikytojai bankieriai ir fabrikantai šaukia, rėkia apie fašizmo gerumą, kuris išgelbėsias netik Italiją, ale ir visą pasaulį nuo ekonominio suirimo, ir atnešias stačiai rojų ant žemės. Ir tais šauksmais nepasitenkino vien savo šaly, ale pylė pinigus, kiek tik galėjo, palaikydami savo spaudą svetimos šalyse, ypatingai Jungt. Amerikos Valstijose, idant gavus sau pritarėjų ir pagelbininkų palaikyti fašizmą Italijoje.

Kada iš sykio, iš pradžios, fašistai neparodė jokios ekonominės gerovės Italijos gyventojams, ypatingai darbininkams, tai jie bažijosi, būk pirma reikią padaryti, arba sutvarkyti viskas pagal plano, o tada—tai jau viskas eis, taip sakant, kaip sviestu patepta. Tada visi Italijos gyventojai galėsia ne tik makaronus su avies sūriu valgyti, ale ir vištiena galės tris sykius į dieną pasitenkinti.

Ir, turime prisipažinti, taja nesvietiška propaganda Italijos fašistai gan gerą skaičių pasekėjų sau gavo netik Italijoje, ale ir kitose šalyse. Nežiūrint perspėjimo iš radikalio darbininkų judėjimo pusės, tie jų pasekėjai laukė išsižioje fašizmo gerųjų laikų, palaikydami jį, jei buvo reikalas, net savo sunkiai uždirbtais centais.

Gerokas laikas prabėgo,—net keliolika metų,—o fašistai nieko gero ekonominiai, apart vargo, nesuteikė Italijos liaudžiai. Liaudis pradėjo niūzgtėti nejuokais prieš prasť gyvenimo aplinkybes, padėtį. Reikia ką nors daryti. O jei ne—fašis-

tai gali atsidurti, kaip tie sako, pipirų žemėj.

Tuoį surengė karą prieš Ethiopiją, sakydami Italijos liaudžiai ir savo pasekėjams ir rėmėjams, būk Ethiopijos užėmimas būsiąs tikras Italijos žmonių išganymas. Italijoje trūksta javų, o Ethiopijoje, esą, perdaug. Ten žemė esanti taip gera, kad netik kelis sykius gali sėti ir pjauti per metus, ale keliolika. Taip sakant, ryte pasėjai kviečius, vakare eik pjauk ir vežkis namo makaronams.

Daugelis lengvatikių patikėjo tai fašistų apgavystei ir rėmė juos gan gausiai atsiekime to jų tikslo, būtent: gelbėjo skersti tūkstančius nekaltų afrikiečių—taipgi nemažai paguldydami ir gerų Italijos sūnų Afrikos laukuose.

Kokių aklių lengvatikių buvo, arba stojo fašistams pagelbon skersti nekaltus žmones, galime matyti ir iš sekančio nuotikio. Ką tik pradėję skerdinė Ethiopijoje, fašistai pasijuto, kad jiems trūksta kaip pinigų, taip ir tūlių reikmenų, kurių nei už pinigus negalima gauti. Jie tuoj papirko Amerikos itaų, taipgi ir antose šalyse. Nežiūrint perspėjimo iš radikalio darbininkų judėjimo pusės, tie jų pasekėjai laukė išsižioje fašizmo gerųjų laikų, palaikydami jį, jei buvo reikalas, net savo sunkiai uždirbtais centais.

Gerokas laikas prabėgo,—net keliolika metų,—o fašistai nieko gero ekonominiai, apart vargo, nesuteikė Italijos liaudžiai. Liaudis pradėjo niūzgtėti nejuokais prieš prasť gyvenimo aplinkybes, padėtį. Reikia ką nors daryti. O jei ne—fašis-

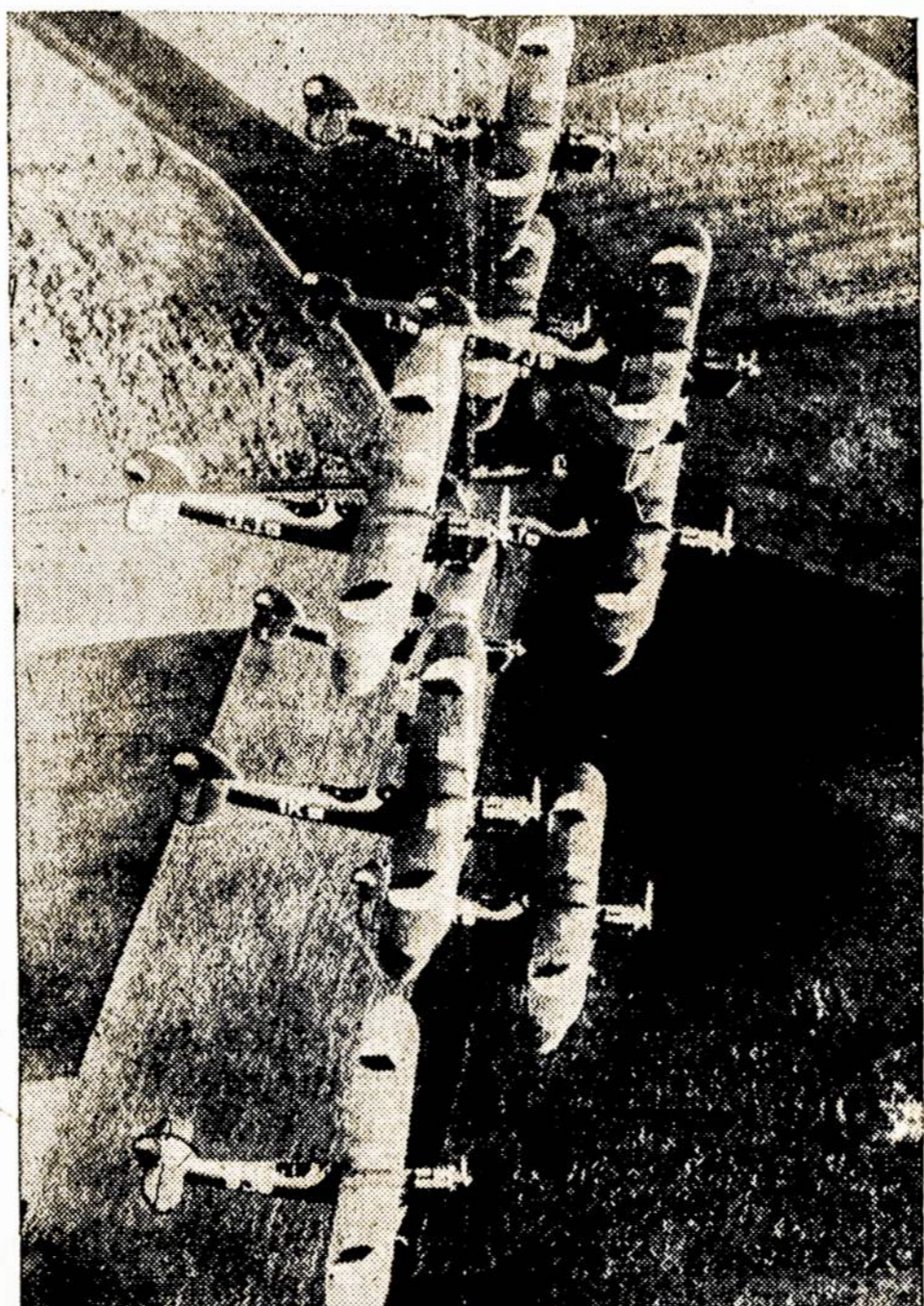
Jo švogerio gyvenimas jau taip pasidarė neįmanomas, kad siemet nei taksų ir nei skolų, kurių turis nemažai, nemokėsias, nes jokių įplaukų nesą. Lai valdžia daranti, ką norinti.

Apsilankius pas kitą giminaitį, kuris vežikauja, gyvenimas pastebėtas dar prastesnis. Tas stačiai ant kelių maldaujas pagalbos.

Kadangi mano pažįstamas turėjo ir automobilį nusivežęs, tai turėjo gan gerą progą pavažinėti po visus kampilius. Biednųjų valstiečių gyvenimas jam taip pasibaisėjęs, kad, jis sako, geriaus jis pasikartų, negu Italijoje gyventų, jeigu būt verčiamas.

Javų mažai būnant—kurūzų miltai maišomi prie duoninių. Iš tos priežasties duona esanti jau taip prasta, kad jis dar tokios prastos duonos nesąs ragavęs.

Besnapinėdamas po įvairias vietas, jis užkliuvęs ir

Čechoslovakijos bomberiai, paruošti gynyvai respublikos. Bet ar jiems teks kraštą ginti? Milionai to krašto gyventojų reikalauja nepasiduot Chamberlainui ir Hitleriui.

kią vienybę tokioj baisioj, tokioj kritiškoj tautai valandoj!

Skaitant apie tai žinias, noromis prisimena Lietuva ir jai kritiškos valandos pereitą kovo mėnesį. Koks skirtumas: Lietuvoj masės žmonių reišė savo pasibjaurėjimą Lenkijos plėšikais, bet tautininkų valdžia juos slopino... Iš kėlėjimų veržėsi šauksmai: tegyvuoja nepriklausoma ir laisva Lietuva, mes pasirošę mirti už jos nepriklausomybę ko-

kinkė Amerikoje esančius savo agentus raginame lengvatikių fašistų pritarėjų, idant pastarieji pirktų čia varį ir siųstų jį Italijon.

Kad lengviau tas būt galima atlikti, tuoj buvo pridirbta vario popierio storumo ir sukarpyta į postkarčių-atviručių dydį. Fašistai pasileido raginti lengvatikius savo pritarėjus šitas vario plokšteles pirkti ir siųsti Italijon laiškuose saviesiems, su įsakymu perduoti valdžiai. Lengvatikių atsirado apščiai, kurie paklausė fašistų apgavystės. Kadangi Amerikoje randasi milijonai itaų, kurie turi dar daugiau ir giminių Italijoje, tai jie laiškais fašistams prisiuntė net tonus vario—veltui!

Kaip jau žinome, per tokią pagalbą, Italijos fašistai užkariavo Ethiopiją, išskersdami tūkstančius etiopičių ir paguldydami taipgi tūkstančius Italijos darbo žmonių jaunų sūnų. Vienok Italijos liaudies gyvenimas nei kiek nepagerėjo. Kaip nebuvo puikiųjų kviečių, taip ir nūr; kaip nebuvo skaniosios vištienos, taip ir nūr. Gyvenimas pasidarė dar prastesnis už pirmiaus buvusį. Ir vis prastėja... Šiais laikais Italijos gyventojai dažniau maldauja paramos iš savųjų Amerikoje, negu kada pirmiaus.

Šiomis dienomis sugrįžo mano geras pažįstamas iš Italijos, kur jis viešėjosi tris mėnesius. Pirmiausiai jam teko matyti gyvenimo padėtį Italijoje pas švogeri, kuris turi mažą hoteliuką, kur jo tėvai gyvenimą pirmiaus darydavo, ir kur jį užaugino.

Jo švogerio gyvenimas jau taip pasidarė neįmanomas, kad siemet nei taksų ir nei skolų, kurių turis nemažai, nemokėsias, nes jokių įplaukų nesą. Lai valdžia daranti, ką norinti.

Apsilankius pas kitą giminaitį, kuris vežikauja, gyvenimas pastebėtas dar prastesnis. Tas stačiai ant kelių maldaujas pagalbos.

Kadangi mano pažįstamas turėjo ir automobilį nusivežęs, tai turėjo gan gerą progą pavažinėti po visus kampilius. Biednųjų valstiečių gyvenimas jam taip pasibaisėjęs, kad, jis sako, geriaus jis pasikartų, negu Italijoje gyventų, jeigu būt verčiamas.

Javų mažai būnant—kurūzų miltai maišomi prie duoninių. Iš tos priežasties duona esanti jau taip prasta, kad jis dar tokios prastos duonos nesąs ragavęs.

Besnapinėdamas po įvairias vietas, jis užkliuvęs ir

NAMINĖS GADYNĖ IR JOS DAINOS

K. Laurukevičius

Džiaugiasi Stasys ir Jonas, Kad ir jųj samogonas, Bravorai, vamzdeliai, pudai, Visur rodomi parodoj.

Išradimą mūs kaimiečių Žiūrinėjo daug kauniečių, Ir žiūrėjo ir ragavo— O mes pagrimą gavom.

Mat jau mūsų šamarlakui Metų dvidešimt sukako; Jubilėjus čia—ne juokas, Džiaugias Lietuvos pijokas.

Lietuvoj pijokams gera, Nes rugiai puikiausiai dera, O iš jų gardi naminė— Džiaugkis visa mūs tėvyne;

Džiaugkis, kad linksma draugija

Pati visko išgijo, Viską už pinigą savo— Jokios pašalpos negavo.

Interesus savo gynė Ne su ginklu—su namine, Tik dabar bent kiek nuliūdo, Nes policija vis kiūdo...

Ir dabar—skaičiau gazetioj— Sunys lanko fakultetą, Greit egzaminus laikys— Pijokus miške vaikys.

Bus tada tikrai nejuokas, Verks policija, pijokas, Nes miške arba rave Jie visur suras tave.

Policistai irgi mato, Kad jau mažins jų etatą, Nes šūnys' tarnaus pigiai, Nors ne taip gal mandagiai...

(Kuntaplis)

į turgavietę, kur valstiečiai atveža ir atneša ūkio produktus pardavimui. Jis nesąs ant svieto matęs tokio pasigailėtino vaizdo. Žmoneliai atsinešę po tris keturis kiaušinius pardavimui, atkeliaudami gan iš toli. Nemažai matėsi ir po žiupsnelį ar svarelį ankštinių žalių pupų ar kitko pas moterėle—daugiau nieko. Už tiek taloro galima tikėtis tik kelis centelius.

Drabužius irgi daugelis nešiojį pirktus senus—impportuotus, arba savosios ponijos, jau senai išėjusius iš mados.

Fašistai gali šaukti, kiek nori, būk prie jų tvarkos viskas gerai, vienok tuomi pilvo nepripildysi. O tame visais ir idealas...

A. Gilman.

Klausimai ir Atsakymai

ATGAVIMAS

PILIETYSTĖS

KLAUSIMAS
Aš gimiau šioje šalyje 1901 m. Mano tėvas tapo naturalizuotas 1915 m. 1920 m. aš

ištekėjau už atevio, ir iki šiai dienai jis netapo piliečiu. Praneškite man apie mano pilietystę.

ATSAKYMAS
Pametei Amerikos pilietystę, kada ištekėjai už atevio, prieš rugsėjo 22 d., 1922 m., kada įstatymas buvo pravestas, pagal kurio ištekėjimas už atevio neliečia pilietystės. Tamsta pametei savo pilietystę, bet gali vėl ją atgauti. Turi tik paduoti prašymą dėl “antrų popierių”. Nereik “pirmy popierių” nei rezidencijos darodymo, bet turi turėti du liūdinku ir turėti užmokėti penkis dolerius už pilietystės sertifikatą.
F. L. I. S.

Kokis bausis skirtumas!

In Futuria

by Walter Kubilius
Part VI

THERE IS A story about a poet who was found in bed late in the afternoon. Upon being asked why he did not arise, the poet replied, "There is nothing to get up for."

A similar situation exists when some youth are asked why they do not take an active interest in politics and the management of their government. They reply, "Why should I?" and let the matter rest.

This has been true for many years and it is only the effects of the depression and recession that are wearing out this laissez-faire policy and strict isolationism. The past decade has witnessed the birth of a socially-conscious younger generation. This young generation, while still struggling to find itself, is active and sincere in its search for truth, better government, decency and humanity in the administration of social justice. It is a group that is beginning to understand the part it can play in the development of a far saner society.

Why Non-Interest

Last week a newspaper reporter interviewed several typical Britishers as to their reactions on the Czechoslovakian crisis. One young girl replied, "What do I care for Czechoslovakia? Why don't they leave me and my sweetheart alone?"

The young girl knew what she wanted. She wanted peace and the chance to live a happy life. She hated war and what it meant. Millions of youth feel like she does—yet fail to do anything about it. There is the answer: Many youth are conscious of the dangers and failures of society, but fail to take an active part in the struggle to overcome them.

If this young girl and all the other young men and women of Britain had taken a part in the struggle for peace, had voiced their demands, had followed a strict policy of censuring their government when it committed errors, had demanded pacts of collective security that were binding and effective—then neither her sweetheart nor the others would have been endangered by an encouraged fascist monomania.

If we are to see young people voice themselves in their governments—then we must educate these youth, make them realize the importance of actively participating in government and using their power for the betterment of society.

The economic and political education of youth is a most powerful weapon to use against fascists and war-makers.

The Soviet Union
We can point to the Soviet

The Modern Dictionary

Labor Turnover... Originally, the act of a master transferring an apprentice to another master to complete his time; now, dismissals and resignations. The employer usually computes his turnover on an annual percentage basis: a 50% turnover for the year 1936 means that dismissals and/or placements are equal to half the normal number of persons on his pay-roll. Many firms that appear progressive, because of private old-age pensions, actually have little to pay since their turnover is so great that few employees are kept long enough to be entitled to a pension.

Lay-off... Temporary suspension of employment. Fear of the lay-off, particularly in industries addicted to the mass lay-off, is demoralizing to workers.

Locals... Subdivisions of a national or international union, whose composition is determined by the number of union members in the industry or craft within a given geographical territory. Certain shops may have separate locals such as the printers' chapels in various newspaper plants. There may also be locals of all workers within a shop; these would be industrial locals.

Lockout... Dismissal of a group of workers, often as a reprisal for union activities. Efforts of the number of union members usually may assume the form of a strike. A lockout, thus, may cause a strike, but it is not a strike until the workers within the shop join their locked out companions and take aggressive steps to win their reinstatement and demands.

"Loyal Worker"... The employers' title for the man who scabs on his fellow workers. Most workers believe that loyalty to their fellow workers is the best way to promote industrial progress. Sometimes, employers, anticipating possible strike situations or outside unionizations of their employees, form company unions under such names as "Loyal Workers' Club". Newspapers often neglect to place quotation marks around "loyal" workers.

Union as an example of government in which young people are taking an ever growing part. From early youth they have been taught the meaning and method of their government. Now they realize the potentialities of socialism and are doing all in their power to make those potentialities become realities. There is no cynicism in government. A new nation is being built and the younger generation realizes that the progress to be made depends upon the steps youth take to reach there.

Education is the driving factor. Education that tells what can be done and how it can be done. Education that opens unlimited vistas for the young in heart and mind to travel through. This education, that teaches the link between society and ourselves, is the education that we in America have been sadly lacking.

There is one sure way of insulting a person.

Call him a politician.

Yes, call him a politician and watch him become furious, deny the charge and vainly start searching for altruistic justifications. This is a typical state of affairs. Politics, the science of government, is not an honorable career, but a means of making money, a study of tact and treachery in using governmental position and influence for personal betterment. Politics, as we know of it—the science of gentlemanly thievery.

And a politician—may the saints preserve us—needs no definition. He is universal—demagogue, neurotic egotist, a "public be damned" philosopher, and often an ordinary crook, to boot.

And these type of men govern us!

A cleansing agent has appeared on the American scene. It is the American Labor Party, Labor's Non-Partisan League, as well as the Communist Party and several other progressive organizations. Youth look to these groups for guidance in cleaning out the mess so obvious around us.

Corruption

With such low opinions of those who should serve the public it is only natural that we get the type of local government we generally do.

The theory and technique of political maneuvering is generally the same. Racketeers are often suspiciously close with high political officials. Witness the recent Jimmy Hines case in New York. Looting of the municipal treasury is nothing new. Witness the foul odor in Waterbury not so long ago. Vice, graft and pay-offs go hand in hand, often under the nose of the police. Contracts for municipal works are frequently awarded on the basis of favoritism. Open fascists occupy high positions. Witness Mr. Hague of Jersey City.

The latter problem, a new development, is serious. We have seen how National Guardsmen have been used to intimidate strikers and pickets. The National Guardsmen—mind you!—who have been formed to defend the people! The famous Memorial Day Massacre in which eleven people were murdered is still on blot on the escutcheon of Chicago police.

Is There an Answer?

"So what?"

I hear that reply from a young man and woman for whom this series is intended. I picture them at home, listening to the radio and abruptly turning to a jazz band when the announcer says, "fascists kill 20 in Barcelona as—". I picture him reading of corruption in his city and then turning to the sports pages with the snort, "What can you expect?"

And then I recall his friends. I do not picture them. I know them. They are active in their Lithuanian chorus and LDS branch. I know of their work in the American Youth Congress, the Y's and other large groups of youth. I know that they will vote in this election. I have watched them dig down into their meagre pockets for a coin to help Spanish democracy. I have watched some go, and return from foreign battlefields where life was not too dear for freedom. I know of their daily work, their privations, their studies and acts—I have witnessed them all and feel proud of the small role the Lithuanian youth movement is playing in the destined march of society.

But it is not enough. Many still remain on the sidelines. They too must be brought into the march. They too must join in the many fights and struggles we are facing and will fight.

The CONSOLIDATION of our movement—the GROWTH of our numbers and the EDUCATION of our youth—these are the things which we must work upon in order to help clean out corrupted politics and a corrupted economic system.

Nine million young people vote for the first time this year.

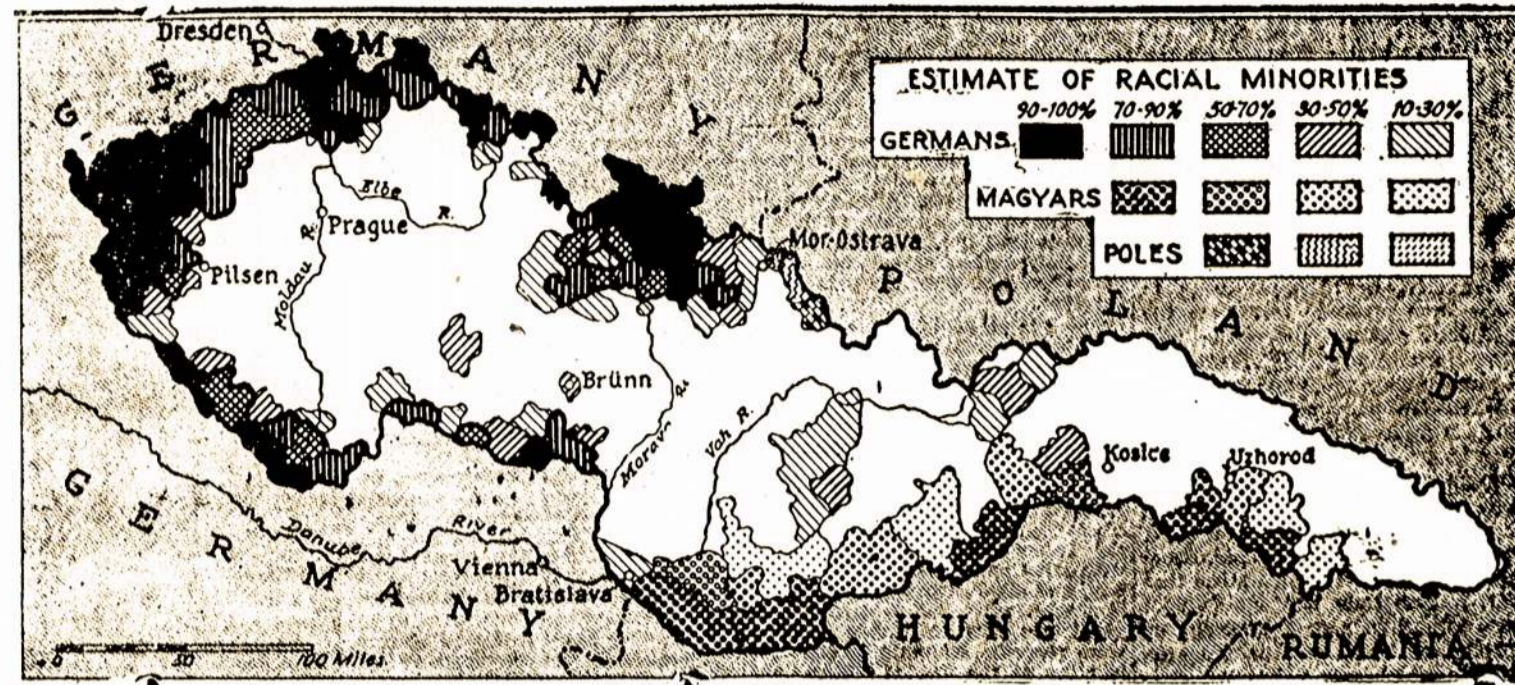
They may not hold the balance of power, but they are a number to be reckoned with. We must do all in our power to bring these youth together—mold them into a force that can be wielded against war and

TWICE A WEEK
SPORTS-HUMOR-NEWS
OF CLUB ACTIVITIES
EDUCATION-STORIES

LAISVE YOUTH SECTION

ENGLISH PART
PUBLISHED EVERY
TUESDAY AND
FRIDAY

THE MINORITIES THAT MAKE UP CZECHOSLOVAKIA

The question of racial minorities, that is supposedly the cause of all the trouble in Czechoslovakia, is graphically shown by the map above. The possession of the districts in black would rob the Mid-European democracy of her richest industrial districts and of her natural mountainous defense regions. Once that territory is lost, Czechoslovakia is defenseless. The existence of a racial minority is in itself no justification for possession. We may as well assume that Germany could regard parts of Connecticut and New York as unredeemed Sudetenlands. A map of Lithuania would show equal minority problems—for that reason it is feared that Memel will be next on Hitler's list.

BISHOP URGES ALL CATHOLICS TO JOIN TOGETHER IN HELPING LABOR WIN ITS FIGHT FOR UNIONIZATION

Thousands of Catholics Have Already Joined CIO

NEW YORK.—Catholics of America should "get into the parade and go down the road with labor," the Most Reverend Robert E. Lucey, Bishop of Amarillo, Texas, declared in an article just published in Commonweal, leading Catholic weekly.

By getting into the parade Bishop Lucey means that Catholic workers should join the CIO wherever possible, he indicated.

"Mr. John L. Lewis and his associates," the Bishop's article says, "have given the unskilled and semi-skilled wage earners a chance to organize by industries."

"More than 3,000,000 working men and women are enrolled under the banner of the CIO. Hundreds of thousands of them are Catholics; all of them are breadwinners, and they don't relish some of the things that some of us say about their leaders." Bishop Lucey refers in the article to red-baiting charges frequently thrown at CIO officials and members, and urges Catholics to avoid giving aid to anti-labor forces by echoing such outcries.

CIO A GOD-SEND

In the September issue of the Christian Front, Monsignor Smith of Cleveland terms the CIO a "God-send" to the American workers, in an exclusive interview with Richard Deverall, editor.

"I regard the CIO as a God-send to our poor people," he declared. "The CIO has come to fight the battle of the workers who have hitherto been neglected and left unorganized."

"I know John Brophy and Phil Murray," Msgr. Smith continued. "They and many of the other CIO leaders have a brand of Catholicism which is refreshing in these days of Sunday religion."

HITS RED-BAITING

Msgr. Smith also has some sharp criticisms of Catholics who help,

Famed Lith Wrestler Ill In Hospital

Andy Brown, whose Lithuanian name is Antanas Brazauskas, has been in Bellevue Hospital for the past two months, severely ill.

Andy may be known to our youthful wrestling enthusiasts as the heavyweight pachyderm who has wrestled in almost all the largest rings of the country. He has also been in South America and Mexico, always getting a big hand and a following for his spectacular ability and tricks of the trade.

Andy Brown is in the Bellevue Hospital, at 1st Ave. and East 26th Street, in Ward M-2. All his fans are invited to come over and visit him while he is recuperating from a severe operation.

diseased economies. This is the task we face. This is the **real YOUTH PROBLEM** we must solve.

The unity of youth for social justice—let that be our theme. The education of youth—let that be constantly our motto. With these in mind let us grow forward to the time when our own Lithuanian youth movement is among the first in the ranks of youth who are unitedly working and using their strength and energy for the building of a new and better society.

It is a goal worth striving for.
THE END

Theatre Party Trip By Builders

There are many things you can't take with you when you die—yes, but who are we to practice what we preach? In striving to find the answer to that perplexing question the Brooklyn Builders are holding a theatre party next Wednesday evening to see that famous Broadway hit, "You Can't Take It With You."

This Sunday the LDS youth branch is planning a hike through the famous Palisades of New Jersey. All the data as to time, place, etc., has not been settled, but keep your eyes peeled on Friday's Youth Section and then join us in this Indian Summer hike. —Builder.

TO PRESENT SCENE AT PETRAUSKO CONCERT

This coming Sunday a "Miko Petrauskas Pagarbimui Spektaklis" will be held in Labor Lyceum Hall in Brooklyn. Several scenes from various plays will be presented.

The program begins at 5 p. m. and dancing to Jezavito orchestra begins after the program. Admission is 50 cents.

The Peace of Night in the Garden --And Unreplaceable Targets

The beauty of the night is not lost. I absorb the warm sweet smell of sleeping flowers. The friendly poplars whisper many secrets... Sometimes I understand. A silver moon lends ghostly enchantment To a scene, almost too beautiful. For a moment I think I have found— A part of some answer to life. In the peaceful wonder and depth of the night. Then as a cloud obscures the moon, With a cold shiver I remember Far away— And yet,

Not so far, Brave men are moaning, for not always is death kind. Shells do not choose where or how they will strike. But rend and tear, scatter and maim Strong men, brave, women, sleeping babes, all one. Unreplaceable targets for the demons of death. These thousands die and a handful, a chosen few, Preserve their tyranny, increase their might, Heap their burning coffers with gold That is still moist. From the blood-sweat of children.... They continue to grind human souls under despotic heels. So they can keep their precious fifty cent cigars, foreign cars and Park Ave. dames. While men kill men and frantic mothers search for a small bloody bundle Underneath the wreck, smoke, ruin and ghastly terror. When will it end—how long can it last? My moonlit scene—I look back, sick at heart At mockery. Many too, once looked on such Beauty, where now horror reigns.

Will I— Will I someday see the same as they? Will—my son, sleeping so safely now, Someday shrink in his soul from such a sight.... I sometimes pray, to whom I do not know, There can be no God—or such things would not be. And the moon serenely shines on.... My mind is in a turmoil, unable To find again the peace and tranquility of a few fleeting moments.

—Marion Grozan.

Lith-American Veteran Returned From Spain

Despite the lashing of wind and rain a number of Brooklyn Lithuanians, Aldo Chorus and Spanish Committee members were on hand to welcome Charles Young back to America last Wednesday.

There was little opportunity to discuss present conditions in Spain with this returned veteran of the fight for democracy. He appeared to be in excellent health, but for his eyes, and voiced his convictions that the Spanish government would eventually win the war and oust the fascist invaders.

While we did not have the chance to hear him tell us of his war experiences and other Lithuanian-Americans in the Lincoln Brigade, we will be able to get a first-hand account on Spain this Thursday evening when the Lith. Comm. to Aid Span. Democracy will hold an informal welcoming affair for one of our boys "from over there."

The affair will be held in Laisve Hall, Brooklyn, and all friends of peace and democracy are invited to attend. It will begin at 8 p. m.

Dentists annually use about one third of the gold not needed for monetary purposes in the United States.

B'more Picnic Success Despite Rain

The Baltimore Lyric Chorus held a picnic at Puzitt's farm on Sunday, September 18. It was raining for the most part of the day, but later it stopped. Afterwards it was threatening all day.

But rain doesn't keep our loyal friends away from chorus picnics. In spite of the weather we had a nice crowd at the picnic. The chorus expresses its deep thanks and gratitude to all who donated and contributed to the success of this picnic. It shows that when the chorus needs financial aid, all the members do not just sit back and watch. We know that our members HAVE chorus spirit.

Music was furnished by Mr. Leka-vicius and his son, John. Also seen on the dance floor was our fisticuffs champion, A. J., sweating and puffing with a heavy sweater on. If you want to know why he didn't take it off, ask him.

Mr. Granofsky, our maestro, was seen playing ball with the boys, but quit after a while. Can't you take it?

Don't forget chorus rehearsal at 8 o'clock on Tuesday, tonight. Till then—so long.
—Charles Juskauskas, Jr.

THE FEMININE ANGLE.

By Trudy

Oooh! THE COLD WINDS are blowing! We dig into our closet for a coat or jacket to take the chill off. Goodbye summer! We wash our summer dresses for the last time and carefully put them away. And our thoughts turn to our fall wardrobe. Soon meetings and affairs will be held and that sorry looking affair of a black rag won't do. Our eyes turn to the new things.

The shops are just chock full of attractive things and in the words of the hungry eyed girl who stood next to us looking at the window of a popular chain store: "I can just buy and buy! There's so much beautiful stuff!" But, as usual, with economical cautiousness we shall buy only that which is good-looking and useful for a long time.

The LDSer and Chorus member can be very appropriately dressed if she exercises her will power in buying and her brains in selecting. For meetings, affairs, work, and general gad-about we think that the following clothes are very appropriate. Of course, we make this suggestion with the view in mind that her last year's clothes have been exhausted and she is buying an entirely new outfit with the exception of a coat. For those who have good left-overs we suggest wise application of the old to the new.

A single-breasted jacket with two buttons down the front in warm shades in plaid pattern. Generally there are three or four colors in the pattern. Taking one of the colors we select a skirt, gored and flaring from the hips (solid color). Then we get a blouse of another color (contained in the jacket and harmonizing with the skirt). A sweater is on the next order of business. They are featuring those fuzzy, angora wool sweaters that are delightful to look at but we doubt whether they are easy to keep clean and the fuzz generally comes off on your jacket. We prefer a plain high-necked affair with an attractive knitted design.

For a hat we pick something in a basic color, black or brown (according to your jacket) with a sporty brim and rather high crown. That wine shade is very attractive, but it must go with the suit, and if it does that, you must consider your dresses besides. We are partial to calf-skin pocketbooks (they outwear the suede two to one). This must have a long leather handle or strap and you can choose between the delightful patch affairs or the odd flat triangle ones. Next we get shoes and here we can use our own judgement according to foot needs. Suede still holds good and a combination with suede, say with alligator or just calf, is the nuts. That sporty pump we saw with stitching (wide) along the sides and just above the front of the shoe with the military heel would be just the thing for such an outfit as this.

Gloves are still short, just covering the wrist and have a lot of stitching on the outline of the fingers. From last year we have the combination of leather and cloth, the cloth being on the palm or vice-versa.

Just to top everything off with a gay note we would suggest a doo-

dad for your wrist, something heavy and rugged looking, in wood or heavy metal.

This outfit can serve a lot of needs. With the combinations of sweater and blouse we can look like fashion plates without going into debt. But for the more dressy affairs we suggest a dress with the new treatment of the sleeves and metal trimmings, in wine, dull greenish blue or black. This dress ought to be flared from the hips. The dirndl is still pretty strong, but soon will be out.

In a store which sells for cash only, we saw a most attractive plaid in soft, soft colors, with a wide dirndl waist and white collar and cuffs and little, tiny buttons going up the front. We were certainly add to our wardrobe for one gets tired of wearing skirt and blouse.

IT IS ADVISABLE to save your money and buy your basic outfit at once. The reason for this is that you will be able to harmoniously combine your other clothes to it. For instance, we think that \$30 will cover the first outfit we spoke of. During the season if one wishes and has the funds, other things may be added to enhance one's appearance and increase on the basic things. It is a sad fact that many of our girls buy their clothes spasmodically without thinking whether they will blend together. Consequently, when there arises an occasion when one wants to wear that wine dress that looked so beautiful in the window and that one just couldn't resist, she has to hunt around for the proper accessories and if they don't harmonize she either has to buy completely new color schemes or wear something that shrieks its inartistic clash to the sky.

THERE WAS A TIME when our affairs amounted to just competition among the girls as to who wore the most expensive dress. And there was a time when evening dresses at Laisve's concert were taken for granted. We are happy to see that this custom has died out somewhat. It placed too much of a strain on a girl's pocketbook. Now we notice that sensible dresses are worn that can double for affairs and other functions, such as theatre parties. We don't see why it is necessary for one to wear an evening "gown" when the chances are it won't be used but twice in its lifetime.

BUT, AS LONG AS you must have a "gown", learn the tricks in wearing one. Don't forget, if you are an LDSer or a chorus member the chances are that you will present yourself clad in the same "gown" before the same group of people. The tricks consist of wearing the same dress yet making it appear different. In selecting your gown, please, please avoid those complicated affairs with ruffles, flounces, trimmings, etc. Get something plain. Depend on your accessories to make it different. Wear it once as it is, then use your ingenuity. There are belts, custom jewelry. There are belts, and gay note we would suggest a doo-

Valst. Sūnus.

PASKUTINIS STREIKAS

(Pabaiga).

—Sūnau!... Žinau, kad tai netiesa... Žinau, kad prieš tave sudarė neteisingą kaltinimą... Mums, darbo žmonėms, sunku teisybę rasti, ypatingai Allegheny apskrityje.—Apsikabino sūnų ir pabučiavo.

III.

“Trys metai kalėjimo,”—mąstė jaunas vaikinas. “Ir kokis velnias pakurstė mane išbandyti šunį!... Ne, šio nekaltas! Jis atliko savo pareigas. Bet policijos viršininkas, ponas Tillis, yra bjauresnis ir už pasiutusį šunį!”

Jaunuolis prisiminė, kaip kapitonas Tillis praeitam streike areštavo jo tėvą. Jis prisiminė ir tą, kada Jonas susiginčijo su Williamu Tillio sūnumi bolinėj ir pastarajam užmušė akį. Jau tada kapitonas Tillis sakė: “Aš tau parodysiu, tu bolševiko vaike!”

Kitą kartą prieš Joną įdūko policijos kapitono sūnus, tai tik pora savačių prieš jo areštą. Jonas uogavo. Išgirdo girioj moters šauksmą. Atbėgęs ant šauksmo jis surado jaunąjį Williamą Tillį, užpuolusį Marytę Gabiūtę. Mergina ir jos draugė uogavo. Williamas pasigavo Marytę, o jos draugė pabėgo. Jonas gerai apkūlė Williamą.

Streikas, kuriame Jono tėtis aktyviai dalyvavo, kumštynės bolinėj ir girioj visa tai auklėjo policijos kapitono Williamo Tillio neapykantą prieš Hay šeimyną.

IV.

Jonas Hay pasidavė savo likimui. Trys metai jaunystės už geležinių grotų. Trys metai sunkaus darbo ir sunkių minčių. Ir visa tai, nei per nago juodumą nepadarius niekam blogo. Jonas raminosi tuo, kad neužilgo baigsis jo vargai. Amerikos kalėjimuose pusė sėdi nekaltų žmonių. Tėtis rašė, kad baisiai mainieriai vargsta, nes jau ilgas laikas viešpatauja nedarbas.

Karštą liepos mėnesį visus kalinius perkėlė iš pirmesnio kalėjimo į Olmesburgą. Pirmesnis paseno ir jį griovė. Jo vietoj bus išbudavotas naujas. Olmesburgo kalėjime Jonas nustebo. Didelei savo nelaimėi, jis čia rado kalėjimo viršininku buvusį policijos kapitoną Williamą Tillisą. Jų tarpe buvo tokis pasikalbėjimas:

—O, tai ir tu, paukšteli, nutūpei į mano priežiūros lizdą!
—Neilgam!—atsakė Jonas.
—Kaip tai “neilgam”?
—Rudenį baigiasi mano terminas.
—“Baigiasi”... Manau, kad greitai vėl grįši atgal.

—Ar viskas?—užklausė Jonas.
Kapitonas davė ženklą, kad gali eiti. Jonas sekančią dieną gavo supelėjusios duonos plūtą. Manė, gal tik taip pasitaikė. Bet diena po dienos jo maistas blogėjo. Tuo kartu dirbti sunkiai reikėjo.

Olmesburge kalėjimas didelis, su 1,600 kalinių. Jo kieme išbudavotas didelis fabrikas, kur kaliniai darba nuo ryto iki vakaro. Kalėjimo administracija gudriai reikalus tvarko. Kaliniai negali veltui duoną valgyti, jie priversti dirbti ir praktiškai savo veido ją pelnyti. Darbe disciplina geležinė. Bet Jonas sužinojo, kad ne vien jo, bet ir kitų kalinių maistas blogas. Dar daugiau jis pablogėjo, kaip ir kalėjimą buvo perkelta dar penki šimtai kalinių. Kalinių tarpe nepasitenkinimas ir kalbos augo.

Vienatinis kalinių ginklas kovoj už geresnį gyvenimą, žmoniškesnes sąlygas—tai bado streikas. Kitokio jie neturi. Kalinių kantrybė truko, kada karštą rugpjūčio mėnesį jiems davė sriubą su kirmalais. Mėsa sukirmijus.

—Dan-dan!... Ram... Bam!—skambėjo kalėjime. Virš tūkstantis kalinių atsisakė valgyti ir dirbti. Jie nėjo iš savo kamerų. Visi šaukė, rėkavo, dantų šepetukų kotais barškino į geležines grotas.

—Streikas!—Streikas!—skambėjo. Kaliniai reikalavo pagerinti maistą, leisti ilgiau pabūti ore, suteikti minkštesnius pasiklojimus, duoti švietiškos lite-

ratūros, nes Olmesburgo kalėjime tik Biblija kiekvienam ant stalo gulėjo.

Kalėjimo administracija priešakyje su jos viršininku Williamu Tillis įdūko. “Nuraminimui” kalinių pagrindų yra tarpe storų mūro sienų dvylika kameraičių “isolation cells”, kurių kiekviena turi penkias pėdas pločio ir devynias ilgio. “Nuraminimui” įmeta į kiekvieną kameraitę po du žmones. Viduj tik mūras—cemento mūras. Nėra nei lovos, nei kedžių, nei stalo, nei lango—nieko apart viename kampe įmūryto išėjimojo indo. Abiejomis pusėmis garo rynos, iš kurių šmirksčia karštas vanduo. Viename gale įtaisyta skylė, per kurią gali įleisti guminę paipą ir prileisti ašarų arba kitų dujų. Viskas įrengta taip, kad ir tvirčiausių organizmą “nuraminus”. Patekus nelaimingam kaliniui į kameraitę, tuojau pradeda šnypsti karštas garas, išpila prakaitas, apsvaigsta galva ir jis sudrimba ant kietų cemento grindų.

Bado streikas jau tęsėsi penktą dieną. Kalėjimo viršininkas, William Tillis, laksto iš pasiutimo. Po keturis grūda į mažas kameraites, leidžia karštą garą, kad greičiau juos nusilpnintus.
—Komunistai!... Komunistai streiką vadovauja!—šaukia idukės kalėjimo viršininkas. Jam komunistai ir sapne vaidinasi. Nors žmonės kovoja tik prieš bjaurų maistą, prieš nežmoniškas sąlygas.

Ketvirtadienį jis prisiminė Joną Hay. —O, tai jis... Jis streiką suorganizavo!... Jonas Hay... Komunistas... Streikierio benkartas!... Jo tėvas mainierius streike vadovavo, o sūnus kalinius!... Palauk, aš jam parodysiu!... Parodysiu! Kur yra Jonas Hay?—Šaukė didžiausiam pasiutime Tillis.—Į karcerį!... Į sklepą jį!

Viršininko pagelbininkai ir policistai pagriebė Joną, dar penkis jo draugus, kurie buvo gretimosiose kamerose.
—Į karcerį!... Ašarų dujų!... Dujų!... Karšto garo!—šaukė viršininkas.
—Daugiau garo!... Daugiau!
—Kad jau 150 laipsnių!—teisinosi pagelbininkas.

—Daugiau!... Kas geriau žino, aš, ar tu?... Daugiau!...
Garas šnypstė, užė. Jonas Hay ir jo draugai apspylė prakaitu, šaukė, dejavo, verkė, bet storos cemento sienos buvo kurčios.

—Daugiau!... Kas geriau žino, aš, ar tu?... Daugiau!...
Garas šnypstė, užė. Jonas Hay ir jo draugai apspylė prakaitu, šaukė, dejavo, verkė, bet storos cemento sienos buvo kurčios.

—Daugiau!... Kas geriau žino, aš, ar tu?... Daugiau!...
Garas šnypstė, užė. Jonas Hay ir jo draugai apspylė prakaitu, šaukė, dejavo, verkė, bet storos cemento sienos buvo kurčios.

—Daugiau!... Kas geriau žino, aš, ar tu?... Daugiau!...
Garas šnypstė, užė. Jonas Hay ir jo draugai apspylė prakaitu, šaukė, dejavo, verkė, bet storos cemento sienos buvo kurčios.

—Daugiau!... Kas geriau žino, aš, ar tu?... Daugiau!...
Garas šnypstė, užė. Jonas Hay ir jo draugai apspylė prakaitu, šaukė, dejavo, verkė, bet storos cemento sienos buvo kurčios.

—Daugiau!... Kas geriau žino, aš, ar tu?... Daugiau!...
Garas šnypstė, užė. Jonas Hay ir jo draugai apspylė prakaitu, šaukė, dejavo, verkė, bet storos cemento sienos buvo kurčios.

—Daugiau!... Kas geriau žino, aš, ar tu?... Daugiau!...
Garas šnypstė, užė. Jonas Hay ir jo draugai apspylė prakaitu, šaukė, dejavo, verkė, bet storos cemento sienos buvo kurčios.

—Daugiau!... Kas geriau žino, aš, ar tu?... Daugiau!...
Garas šnypstė, užė. Jonas Hay ir jo draugai apspylė prakaitu, šaukė, dejavo, verkė, bet storos cemento sienos buvo kurčios.

—Daugiau!... Kas geriau žino, aš, ar tu?... Daugiau!...
Garas šnypstė, užė. Jonas Hay ir jo draugai apspylė prakaitu, šaukė, dejavo, verkė, bet storos cemento sienos buvo kurčios.

Kodėl Vienuolis Andriušis Nusizudė?

Mes gavome Lietuvoj išeiinančios “Dienos” (kovo 20 d., 1938) iškarpa, kur telpa nusizudžiusio vienuolio Juliaus Andriušio laiškas, paskelbtas jo brolio, Kaz. Andriušio. Pasak pastarojo, visa “kas čia yra, yra nuoga tikrovė, mano nusizudžiusio brolio gyvenimo drama.” —“L.” Red.

Laiškas rašytas prieš du metus. Jis seka:
“Mielas broli. Tau gal bus nuostabu, kad, kai tu skaitysi šį mano laišką, mano kūnas bus šaltas lavonas. Tačiau taip bus. Nenusigąsk, nebūks tau ir nekaltink manęs. Būk kantrus išlausyti mano skundą, kruvinajam sužeistos širdies skundą.

Nedaug tu ką žinai apie mano gyvenimą. Žinai tik tiek, kad aš vienuolyne išgyvenau septynetą metų, užmiršau paliktąjį pasaulį ir atsižadėjau man priklausančios tėviškos dalies. Daugiau nežinau nieko. Mano gyvenimas nuo tavo akių buvo paslėptas, tau nežinomas. Dėl to tu gal ir nesuprasi, kodėl aš nuėjau savizudžio keliu. Bet paklausyk.

Vienuolyne gyvenau kaip tas, kuris turi tikrąjį pašaukimą. Mano dvasia sutapo su jo regulomis, instrukcijomis bei įstatais. Visa savo esybė suaugau su vienuolyno kūnu, tapau jo gyvasis narys, ir jo gyvavimo pulsas plakė mano kūne. Jaučiausi esąs amžinas vienuolis, amžinas tos “išrinktųjų” šeimos narys.

Mano pašaukimo tikrumo niekas neabejojo. Kartą net pats superioras prieš mane akį pasakė provincijolui, kad aš esąs amžinas vienuolis. Vadinasi, ir vyriausioji valdžia buvo mane supratusi ir pažinusi.

Visi mane pažino, tik mano akys buvo užrištos, nes aš per vėlai pažinau jų tikrąjį veidą. Žmogus, kurs daro gerą, visuomet mato tik gera. Mačiau ir aš maldingai perkreiptus jų veidus, tačiau juos krintant ant kelių, viešai atgailojant, bet nemačiau jų vidaus pasaulio, pridengto storu dvideidiskumu.

Ir ko jie čia susirinko? Iš šimto žmonių trys ar keturi buvo tokie, kuriuos galima pavadinti tikrais vienuoliais. O kiti? Kiti paprastieji žmonės, bevaliai, sugniuždyta iniciatyva tipai.

Tokiais juos padarė vienuolyno viršininkai, ir tai sąmoningai, kad paskui, kaip paklusnius vergus, galėtų kinkyti į savo jungą.

Kol įkinkytasis tempia uždėtąjį jungą, tol jis turi ir pašaukimą, ir pamaldumą, ir yra laikomas geru vienuoliu. Bet jei jo sveikata sugriuvo—viskas griuvo. Tu tada neturi pašaukimo, tavo pamaldumas atšalo ir tu, kaip pajuokiantis skaudulys, būsi iš vienuolyno išmestas.

Taip atsitiko ir man. Prieš metus dirbau prie kuliamosios mašinos. Iš viso dirbam keturiolika žmonių, paprastų juodadarbių brolių. Mūsų praktikas maišė su dulkėmis, mūsų veidai buvo panašūs į kaminkrėjų, o šalia mūsų stovėjo prižiūrėtojas.

Jis nuolat žvilgčiojo į aukštinį laikrodėlį ir vis ragino smarkiau dirbti. Mūsų jėgos buvo jau išsekusios, rankos ir kojos nerviška drebėjo. Mes rytą valgėme tik arbatos ir duonos. Daugiau nieko. Tai darbo brolių kasdienis ryto valgis. Pasauliečiai į mus žiūri ir stebisi: “Ana, kaip jie sudžiūvę, kaip jie pasninko-

savęs. Mano broli! Padėk ranką ant širdies ir pasakyk, ką aš turėjau daryti. Grįžti pas tave ar eiti elgetauti? Nei vieno nei antro nenorėjau. Pasirinkau trečią. Jei pagalvosi, suprasi, kodėl nuėjau savizudžio keliu. Nekaltink dėl to manęs.

Mano brangus broli. Paskutinį kartą mintimi tave bučiuoju ir prašau šį mano laišką atiduoti spaudai. Prašau kaip mirštantis paskutinės malonės. Tegū visi žino. Tavo brolis Julius.”

Kada Rumunija Praleistų Sovietų Armiją Talkon Čechoslovakijai?

Maskva. — Rumunijos valdžia žada, per savo šiauriniai-rytinį kampa, praleist Sovietų armiją, ginklus ir amuniciją į talką Čechoslovakijai tokiame atsitikime, jeigu Francija ir Anglija taip pat eis ginti Čechoslovakiją nuo Vokietijos.

Societų Vadai Ramūs; Apžiūrėję Naują Automobilį

Maskva. — Sovietų Sąjungos vadai yra ramūs, patikėdami karine savo šalies galybe, akivaizdoj karro, kuris grėsia ryšium su Čechoslovakija, kaip praneša New Yorko Times korespondentas.

Stalinas, komisarų pirminkas V. Molotov, apsigynimo komisarai Kl. Vorosilov ir kt. Sovietų vadai praleido popietį, apžiūrėdami Kremljuje modelį naujo gražaus automobilio, pagaminto didžiame Gorkio vardo auto. fabrike.

Stalinas davė nurodymų, kaip būtų galima įvest dar daugiau patogumų važiuotojams tokiu automobiliu.

Naziai Neturi 10,000 Lektuvų, Sako Franc. Karininkai

Parizius. — Hitlerio agentai paskleidė girdus, būk Vokietija turinti 10 tūkstančių karo lektuvų. Buvo pranešta, kad Francijos valdžia labiausia bijojo tokios galybės nazių oro laivyno, tai ypač todėl vengė karo su Vokietija dėl “vokiško” Čechoslovakijos ploto, ir sutiko perleisti jį Hitleriui.

Bet geriausi Francijos kariniai žinovai dabar turi faktų, kad Vokietija tikrumoj neturi daugiau kaip 3 tūkstančius naujoviškų karo orlaivių ir gal dar 2,000 įvairių kitų lektuvų.

Saugokitės Lyties Ligų!

DIDEJA susirūpinimas lyties ligomis, nes jos dabar labai platinasi. NERIZIKUOKIT! Išmokit tas ligas pažinti ir nuo jų apsisaugoti.

AISKIOS ir teisingos žinios apie sifilį, gonorėją ir kitas lyties ligas yra knygoj

Patarimai Vyrams apie Lyties Dalykus

TOJ KNYGOJ apie lyties ligas parašyta, net 127 puslapių, atskiriant ju pažinimą ir apsisauojimą. YRA JOJ ir apie visą žmogaus lyties gyvenimą, bet dabar ypač svarbi ta dalis, kuri aiškina apie tas baisias ligas.

KNYGOS kaina buvo \$2.00, bet, kad lengviau būtų reikalingiems ją įsigyti, dabar atiduodu ją už \$1.00. (Į Kanadą —\$1.25c.)

IDEKITE į konvertą popierinį dolerį ir savo aiškų adresą, ir greitai gausite knygą.

LAISKA adresuokite taip:
JOHN BARKUS
111-40—128th St.
SO. OZONE PARK, N. Y.

Ši knyga yra ir “Laisvės” knygyne.

Kiekvienas miestas ir miestelis turi ką nors su rengti “Laisvės” naudai.

20-ties Metų Lietuvos Nepriklausomybės Sukaktvėms Minėti Proga dienraštis “Laisvė” išleido specialią masiniam platinimui brošiūrą—

LIETUVOS LAISVĖS DRAUGAI ir PRIEŠAI

Parašė R. Mizara

Brošiūroje gyvais faktais yra nurodyta:

- (1) Kas kovojo už lietuvo nepriklausomybę ir laisvę.
- (2) Kas kovojo prieš lietuvo nepriklausomybę?
- (3) Kokią rolę vaidino, kam tarnavo Lietuvos katalikų dvasiški, kai Lietuva buvo caro priespaudoj?
- (4) Ką tuomet darė, su kuo ėjo, dabartiniai “tautos vadai”, kai Lietuvą slėgė carizmas ir kaizerizmas?
- (5) Kas kovoja už Lietuvos ir jos žmonių laisvę dabar?

Knygelė nedidelė, bet pilna dokumentaliskų citatų, pilna faktų, kurie reikalingi žinoti kiekvienam lietuviui.

ISIGYKIT ŠIĄ KNYGELĘ TUOJAU.

Literatūros platintojai: užsisakyti “Lietuvos Laisvės Draugai ir Priešai” masiniam platinimui

Kiekvienam vasario 16 d. sukaktuvių minėjimo masiniam mitingė privalo būti ši brošiūra parduvinėjama.

Knygutės kaina tik 5 centai

Platintojams, imantiems nemažiau 10 knygelę, duodame po 3 centus, ir kurie kartu su užsakymu prisiųs pinigų, nerokiuom persiuntimo kaštų.

Raštas aiškus, kalba lengva, populiari.

Siųskit užsakymus tuojau.

LAISVĖ

427 Lorimer Street,

Brooklyn, N. Y.

LIETUVOS ŽINIOS

KUN. JAKAS KŪRIJAI NENUSILEIDŽIA

Dėl savo straipsnio "Židiny" kun. Jakas savo dvasinės vyresnybės tebespaudžiamas ir persekiojamas. Kadangi kun. Jakas atsiskaitė važiuoti į Krakes vikaru, tai jis prašė dvasinės vyresnybės leisti jam susidaryti Kaune ko klučiausiu pragyvenimo šaltinį — leisti mokytį tikybos bent vieną kurioj Kauno pradžios mokyklai.

Kūrija šį kuklų kun. Jako prašymą atmetė. Tada kun. Jakas buvo priverstas pasijiešoti sau tarnybos, nepriklausomos nuo Kūrijos. Tokia tarnyba kun. Jakui pavyko gauti, būtent, visuomeninio darbo vadyboje, kun. Tamošaičio vadovaujamoje.

Kaip iš tikrų šaltinių teko sužinoti, kun. Jakas ir valdinė jstai goj tarnaudamas nuo religinio gyvenimo reformos nenutolusias, reformos klausimus žodžiu ir raštu kelsias, ir kuo griežčiausiai kovosias prieš krikščioniškumo biznierių. Jau artimiausioj ateity pasirodysią spaudoj atviri ir griežti kun. Jako straipsniai.

Ką su kun. Jaku mano daryti Kūrija — tebėra neaišku. Jį suspenduoti nerandanti pakankamo pagrindo.

"Consilium Vigilens" nuodugnai išnagrinęjus ir apsvėrusius kun. Jako straipsnį "Židiny" pripažino "Mintis, užgaunantis pamaldžias ausis."

Kun. Jakas dusyk kreipėsis į patį arkivyskupą Skvirecką, norėdamas su juo asmeniškai pasikalbėti, bet Kūrijos aukšti pareigūnai kun. Jako prie arkivyskupo Skvirecko nepileido. Kun. Jakas savo tuomonę įteikęs raštu, bet ir tas raštas kažkur "paklydęs."

Kūrija, norėdama šį nemalonų konfliktą likviduoti, netiesioginiai kun. Jakui leidus suprasti, kad jam būtų duodama pageidaujama vieta, jeigu kun. Jakas nusizemintų ir atitinkamu būdu vietos parašytų, tačiau kun. Jakas vietos gavimo reikalui į Kūriją nesikreipė.

SULAIKYTI MAŽAMEČIAI PIKTADARIAI

Prieš kurį laiką Panevėžyje nežinomi piktdariai pradėjo landžioti po butus, vaginėti brangesnius daiktus ir daryti nuostolius. Policija dėjo pastangas juos surasti ir po dviejų savaičių intensyvaus darbo piktdarius pavyko išaiškinti. Iš darbų niekas negalėjo galvoti, kad čia mažamečių, o ne suaugusių "veikiama." Bet visų nustebinimui pasirodė, kad tai mažamečiai: Grybo Petro 8 m. amžiaus, gyv. Radviliškio g. 44, ir Liešio Antano, 7 m. amž., gyv. Radviliškio g. 32a.

Šiedu mažamečiai vagiliai rugpjūčio 21 d. pro atidarytą langą įlindo į "Pienocentro" kiaušinių sandėlį, sudaužė dvi dėžes kiaušinių, sugadino laikrodį-žadintoją, įmetė jį į išvietę ir pavogė numeratorių. Rugsj. 22 d. Verslo g. išmušė langą, pro jį įlindo į Svalbos Sirmelio druskos malūną, išdaužė elektros lemputes, skaičiukus ir kita, kas buvo dūžtamo, ir pavogė 26 drobinus maišelius ir apie 500 kg. druskos. (Druską, matyt, vogė ir nešė kelis kartus.) Nuostolių padarė apie 150 litų.

Rugsjūčio 27 d. apie 18-19 val. Stoties g. Nr. 23 pro stogo skylę įlindo į pil. N. Levito ir Ant. Pavilonytės gyvenamus butus, pavogė moterišką rankinį aukšninį laikroduką, šliūbinį žiedą, pinigų 180 litų, pusantro sidabrinio

dolerio ir laikrodį-žadintoją. Nuostolių padaryta 270 litų.

Rugsjūčio 27-28 d. naktį Verslo g. Nr. 7 išdaužė langus įlindo į pil. Riklio Abromo žibalo sandėlį, išpylė dvi statines žibalo ir pusantros statinaitės karbono leumo. Karboneleumą supylė į šulinį užteršdami vandenį. Nuostolių apie 300 litų.

Rugsjūčio 28 d. apie 14-18 val. Verslo g. išmušė "Pienocentro" raštinės durų langą įlindo į vidų ir niško "vertingo" neradę išmetė ir apgadino sąskaitybės knygas.

Iš visų šių "žygdarbių" matyti, kad šių mažamečių ištvirkėlių būta įžuliai drąsių ir apskrykių. Visi "žygdarbiai" padaryti, daugumoj, nakties metu ir tėvai nežinojo, kur jų "pipirai" ir ką jie veikia. Jei tėvai nesugebėjo ar nenorėjo auklėti, tai dabar juos auklės Kalnaberžė.

Per Vieną Dieną Subačiaus Valsčiųj Buvo Keturi Gaisrai

Rugsjūčio 30 d. vakare Subačiaus apylinkėse užėjo juodas debesys su lietumi ir perkūnija ir apie 19 val. žaibas trenkė ir uždegė pil. Vlodo Kopūsto, gyv. Ničiūnų km., Subačiaus valsč., medinį tvartą. Tvirtė sudegė 6 avys, 7 vištos ir pakinktai. Nuostolių gaisras padarė apie 3,000 litų. Turtas neapdraustas.

Tą pat naktį apie 1 val. žaibas trenkė ir uždegė pil. Galvanausko Antano, Kavolių km., Panemunio valsč., medinę klėtį, kuri sudegė. Nuostolių apie 600 litų, klėtis su kitais trobesiais apdrausta bendroj sumoj 2,500 litų.

Apie 3 val. ryto žaibas trenkė į pil. Adelės Kazakevičienės, gyv. Ilčiūnų km., Subačiaus valsč., medinį tvartą ir sudegino. Tvirtė sudegė kiaušinių su 9 paršiuokais ir 3 bekonai. Nuo tvartų užsidegė daržinė ir klėtis. Sudegė visos pašaras, javai ir įvairūs ūkio inventoriūs. Turtas neapdraustas.

Tą pačią dieną vakare apie 22 val. žaibas vėl trenkė į pil. Balčikonio Povilo, gyv. Užubalių km., Subačiaus valsč., medinę daržinę ir sudegino ją su visu šienu bei dobilais.

Smarki Motorciklio Katastrafa

Prie Raudondvario įvyko smarki motorciklio katastrofa, Kauno-Raudondvario - Vilkiškos pento kalne.

Katastrofos aplinkybės tokios:

Tuo po 18 val. nuo Kauno pusės pil. Grybauskas motorcikliu smarkiai pravažiavo pro Raudondvarį ir tuoj pasigirdo smūgis ir vaitojimai. Mat, motorciklis, vairuojamas Grybauskos, vos pravažiavus Raudondvarį, visu smarkumu drožė į šalę plentą esančius cementinius stulpelius. Nuo smūgio vairuotojas ir dvi bendrakaišės, kaip kulkos nulėkė į šalį. Viena bendrakaišė smarkiai sužeista. Jai sulaužyta kairioji koja, taip pat smarkiai prisitrenkęs vairuotojas Grybauskas, kuriam išmušta akis ir šiaip apsidaužęs. Smarkiai apdaužytas ir motorciklis. Raudondvario policija, išaiškinus katastrofos priežastis, nustatė, kad motorciklio vairuotojas ir jo bendrakaišė buvo gerokai įsigėrę ir ant pasisukimo, nepasukus vairo, duotasi į stulpą. Motorciklio vairuotojas Grybauskas taip pat neturėjo leidimo vairuoti motorciklį. Abu sužeistieji pirmuoju autobusu išvežti Kaunan į ligoninę.

Roma. — Italijos valdovai beveik kasdien kartoja, kad jinais rems, palaikys Vokietiją, Vengriją ir Lenkiją prieš Čechoslovakiją.

Oakland, Calif.

Čia patiko didelė nelaimė vietinę lietuvių šeimą, draugus Pakrosnjus. Jų sūnus, 23 metų, buvo išvažiuavęs medžioti, nušaves laukinę katę ir pora krakliukų, grįžo namo. Bevažiudamas nuvažiavo nuo kelio į apie trijų šimtų pėdų gylio ravą, kur ir užsimušė ant vietos. Tėvoms gavus pranešimą apie nelaimę, motina ant vietos apalpo. Sūnaus lavoną pašarvojo savam bute.

Sept. 18 d., ALDDL kuopa turėjo parengimą pas Gegučius dėl darbininkiškos spaudos, susirinkę tamė piknike suaukojo \$80 Pakrosniam palaidojimui jų mylimo sūnaus. Vardu visų lietuvių, išreiškiu didžiausią užuojautą dėl draugų Pakrosnių nelaimės.

AL.D.L.D. REIKALAI

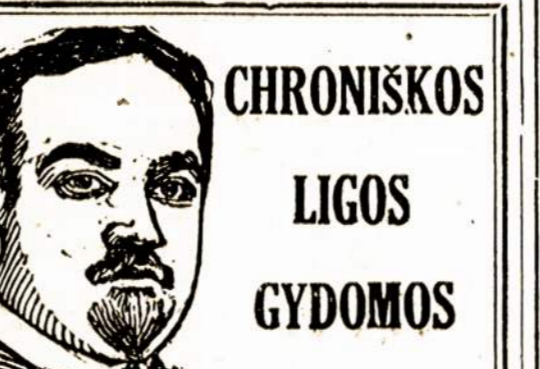
Visų L.L.D. Kuopų Atydai 12-tam Apskrityj

- LLD 12-to Apskričio rengiamas prakalbų maršrutas įvyks šiomis dienomis: Spalio (Oct.) 30-tą, Plymouth, Pa. Spalio 31-mą, Nanticoke, Pa. Lapkričio (Nov.) 1 d., Wilkes-Barre, Pa. Lapkričio 2 d., Pittston, Pa. Lapkričio 3, Inkerman, Pa. Lapkr. 4, Binghamton, N. Y. Lapkr. 5, Scranton, Pa. Lapkr. 6, Forest City, Pa. Draugės ir draugai, visose kuopose esate gavę laiškus. Spaudoje pamatę šitą pranešimą imkitės darbuotis šiuom, taip svarbiu reikalu, kad turėtum kuopose kuo daugiau šį prakalbų maršrutą šiame apskriutyj. Kalbėtojas bus D. M. Šolomskas, Literatūros Draugijos C. K. Sekretorius. 12-to Apskričio Valdžyb.

San Francisco, Calif.

Krautuvių streikas šią savaitę praėjo ramiai. Policija nustatytą visos krautuvių Krautuvių prekyba pusėtinai streiko metu nupulė. Streikieriai bei pikietai laikosi tvirtai, nes jie žino, kad jų užpakalyje randasi ir CIO darbininkai.

Iš pasikalbėjimo, atrodo, kad ne visi aiškiai supranta streiko eigą, ypatingai jaunos mergaitės, kurios taip sau priguli prie unijos dėl darbo. Tiesa, po Amerikos Darbo Federacijos pastoge darbo žmonės padalinai į amatinės unijas, kas streiko metu nekuriem padaro daug neaiškumo. Dirbdami vienokį amatą, vieni dirba, o kiti streikuoja. Dabar taip yra ir šiame streike. Lokalas 1100 streikuoją, o lokalas 410 dirba. Visi jie

CHRONISKOS LIGOS GYDOMOS KRAUJO, ODOS, NERVU LIGOS, BENDRAS SILPNUMAS ir NERVU ISSISEMIMAS, SLOGOS ir ISISENEJE SKAUDULIAI SKILVIO ir ŽARNU LIGOS, HEMOROIDAI ir kiti MĖSLAZARNES NESVEIKUMAI varginantieji skausmai ir nepatogumai, INKSTU ir POSLES ligos. Stalgieji ir chroniškos ligos VYRU ir MOTE RUV gydomos su patentnancionomis ir greitomis pasukmėmis. Jeigu turite kokį nesveikumą, kurio nesuprantate, pasiklauskite manęs su pasitikėjimu, ir jūsų liga bus jums išaiskinta. X-Spindulitai, Kraujo ir Šlapimo Tyrimai Atliekami Už Nubrangų Atlyginimą ISTYRIMAS VELYTUI DR. ZINS Ištalgos per 25 Metus 110 East 16th St., N. Y. Tarp 4th Ave. ir Irving Place 9 A. M. iki 8 P. M., o Sekmadienj 9 A. M. iki 3 P. M.

atlieka tuos pačius darbus, tik skirtumas tame, kad lokalas 1100 apima didžiausias departmetines krautuves. Skirtumas tik kontraktuose.

Elizabeth, N. J.

Pereitą trečiadienį, 21 d. rugsėjo, atidarė puikią valgyklą ir įvairių gėrimų įstaigą Anna Worwick, 27 Fourth St., 50 pėdų nuo Elizabeth Ave. Patogi vieta užėjimui, pasivašininimui geriausiais gėrimais. Čia pašmatysite su "Laisvės" vadininku A. Stripeika. Kiekvieną šeštadienio vakarą gera muzika ir karšti užkandžiai. Užsėkite pasimašinimui ir pasimatymui su žymiais elizabethiečiais. Rep.

Lowell, Mass.

Aukos Ispanijos Kovotojams Aukauta sekamai: J. Daugirdas aukavo \$1; po 50 centų: J. Mosteika, F. Kechion, M. Kasilawski, Friend, Kojutis; po 25 centus: V. Bilida, Greška, J. Blažonis, A. Drazdauskas, A. Stravinskas, Albert J. Gicevičius, V. Tveraga, R. Chulada, V. Mikalopas ir A. Paulenkiene. Viso su smulkiais surinkta \$6.80. S. Paulenka.

Montreal, Canada

Audros Aukos 22 d. rugs., naktį, čia siautė smarki viesula, kurios pasekoj žuvo keletas žmonių mieste. Rytmetį gatvėse matėsi daug išlaužytų ir iš šaknų išvartytų medžių nuo senų amžių puošusių miestą. Ypatingai puošni Sherbrook'o gatvė atrodė miško lėbarviete, — pripjautų rąstų pilna.

Sudegė Jaunuolis Elektros Viela

Ketvirtadienio tą pačią naktį prieš 12 val. vakare ant Prince Arthur St., kampas DeBullion St., viesula nutraukė jau ir taip sudilusias elektros vielas, ant kurių užsistojo prietaisų ešes vaikas apie 26 m. amžiaus, rodos, anglų tautybės. Parkritęs pradėjo degti šaukdamas pagalbos, negalėdamas atsiluosuoti pats. Žmonės žiūrėjo ir niekas negelbėjo. Šaukėsi žūstantis apie 10 minučių pagalbos ir sudegė. Gamtytys.

Svarbi Knygutė Su Patarimais Kaip Patapti Piliečiu

Anglų kalboje yra išleista labai svarbi knygutė su nurodymais, kas reikalinga žinot, norint patapt Jungtinių Valstijų piliečiu.

Duodama paaiškinimai, kaip gali patapti piliečiais tie, kurie yra atvykę į šią šalį dar prieš 1922 metus ir neat-simina laivo vardo, atvykimo dienos ir kitų reikalingų informacijų.

Duodama paaiškinimai, kaip yra su pilietyste, kada apspveda ne pilietis vyras su piliete moteriške arba pilietė moteriškė su nepiliečiu vyru.

Informacijos, kaip reikia daryti, kada pameta ar koku nors būdu sunaikina pirmas ar antras popieras. Nurodoma, kur ir kaip kreiptis gavimui naujų pilietybės popierių bei liūdijimų.

Brošiura Yra Anglų Kalboje Užvardinta HOW TO BECOME A CITIZEN OF THE UNITED STATES

Ją išleido Foreign Language Information Service, Inc. JĄ GALITE GAUTI IS "LAISVĖS" Knygutė 64 puslapių, kaina 25c.

Mokestį galite prisiųsti 3c arba 5c U. S. A. pašto ženkleliai-stamps.

"LAISVĖ", 427 LORIMER ST., BROOKLYN, N. Y.

PRANESIMAI IS KITUR

ELIZABETH, N. J. Anti-Nazių Masinis Susirinkimas Kodėl tūkstančiai žmonių protestavo prieš nazius, kurie bandė laikyti savo susirinkimą rugsėjo 15 d. Elizabeth? Tie ir kiti klausimai bus rikiami šiame masiniame susirinkime. Bus rodomi judimi paveikslai iš nazių okupotos Austrijos. Šis masinis susirinkimas įvyks trečiadienį, rugsėjo 28 d. Alexander Hamilton, Jr. High School, Westfield Ave. ir Cherry St. Išangta veltui. Rengėjai — Suvienyta Anti-Nazių Taryba. (226-227)

CLEVELAND, OHIO

Veikiamio Komiteto susirinkimas įvyks rugsėjo 29 d., Lietuvių Darb. Svet., 920 E. 79th St. Pradžią 7:30 val. vakaro. Nariai, kurie priklauso prie to Komiteto, malonkiete visi būti susirinkime laiku. Turšime daug svarbių dalykų aptarti, kaip tai, Sveitaines prižiūrėjimas ir kitus svarbius dalykus. Bus išduota raportas nuo "Vilnis" pikniko komisijos. — Protė Rašt. J. Baguzis. (226-227)

SVARBU BOSTONO Apielinkei

Pažangiosios Bostono lietuvių organizacijos rengia dienraščio "Laisvės" naudai

KONCERTA

Žada sudaryti gerą programą, taip kad kiekvienas atsilankęs turės malonaus pasitenkinimo.

Įvyks sekmadienį

Lapk. 6 Nov.

Rengėjai prašo šios apylinkės organizacijų tą dieną nerengti ir jų narius kviečia dalyvauti šiame koncerte.

Koncertas Bus Lietuvių Saleje

E ir kampas Silver Sts. SOUTH BOSTON, MASS.

Prašome visos apylinkės pirmieviskosios lietuvių visuomenės įstėmyti dieną ir vietą šio koncerto ir stengtis jį pamatyti.

Užprenumeruok Dienraštį "Laisvė" Savo Draugams

Nauja L. Pruseikos Knyga

IŠDAVIKAI Amerikos Istorijoj ir Sovietų Sąjungoj

Atsikračius Anglijos monarchijos, Jungtinėm Valstijom emė 38 metus apsiivaltyt nuo šnipų.

Kas buvo tie šnipai ir kaip J. V. valdžia nuo jų apsiivalė, skaitykite Pruseikos knygoje.

Dabar plienine šluota šluojama Japonijos, Vokietijos ir kitų šalių šnipai iš valdžios ir pramonės įstaigų Sovietų Sąjungoje. Apvaloma šalis nuo išdavikų. Ar Sovietų Sąjungoje susekami šnipai — šalies išdavikų — vortinkliai turi panašumo, i buvusius Jungtinėse Valstijose, pasakys jums Pruseikos knyga.

KAINA TIK 15c

Tuojuo įsigykite ją ir skaitykite. Mokestį galite prisiųsti U. S. A. pašto stampomis, 3c ar 5c vertės.

Tą knygą išleido dienraštis "Vilnis"

Ją galite nusipirkti iš "Laisvės." Reikalaudami prisiųsti adresuokite:

LAISVĖ

427 Lorimer St. Brooklyn, N. Y.

Telefonas: Humboldt 2-7964 Dr. J. J. Kaskiaučius 530 Summer Ave., arti Chester Ave. NEWARK, N. J. VALANDOS: 2-4 ir 6-8 Nėra valandų sekmadieniais

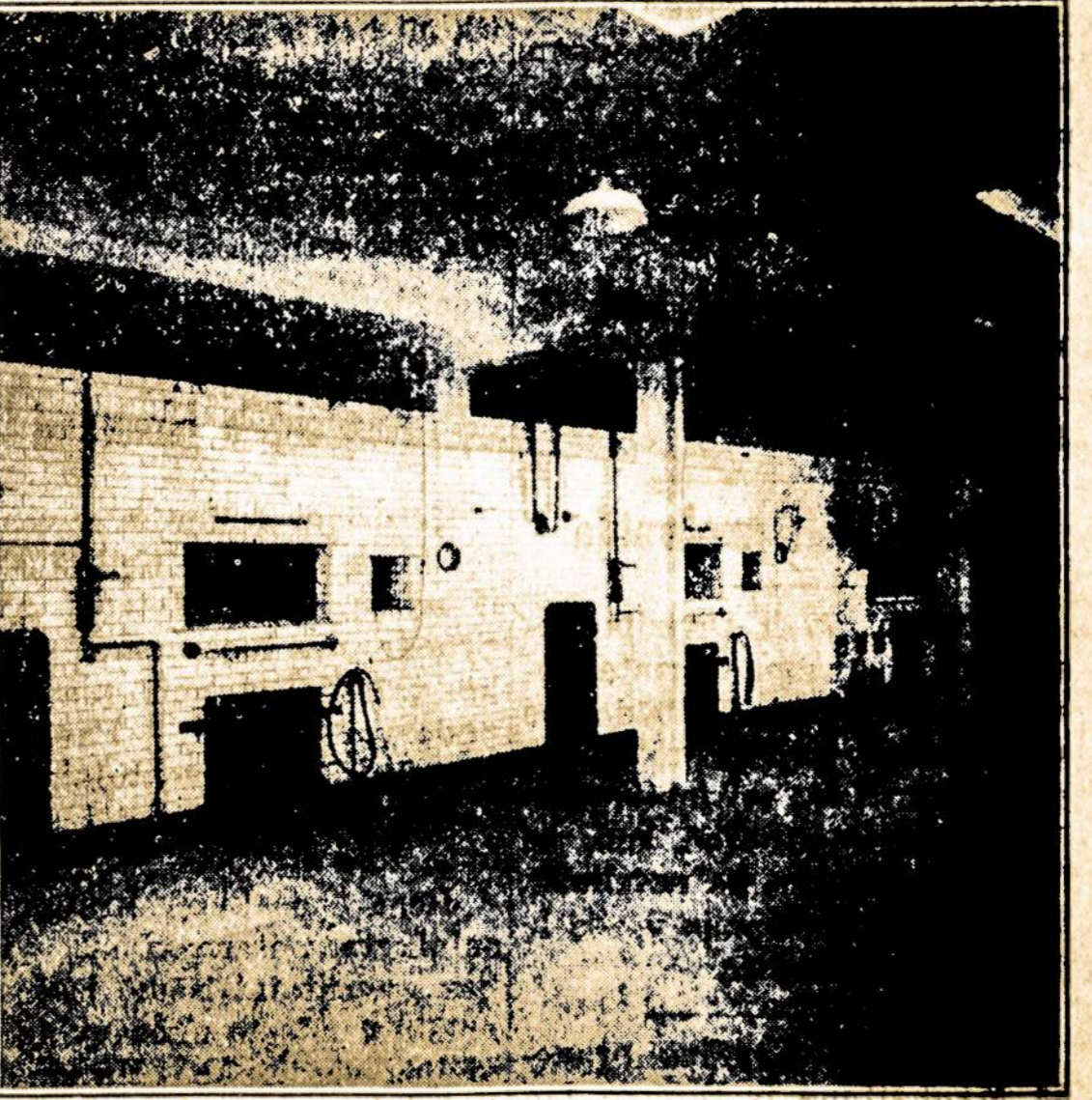
GARSINKITES "LAISVEJE"

Clement Vokietaitis LIETUVIS ADVOKATAS, 50 Court Street Tel. Triangle 5-3622 Brooklyn, N. Y. 168 GRAND STREET Brooklyn, N. Y. Tel. Evergreen 8-7179

Fotografas Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavynų sudarau su amerikoniškais. Be kalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Tai bogi atmaliauoju įvairicm spalvom. JONAS STOKES 512 Marion St., kamp. Broadway ir Stone Ave., tarpe Eastern Parkway ir Chauncey stočių BMT Line, BROOKLYN, N. Y. Tel.: Glenmore 5-6181

VARPO KEPTUVĖ

36-42 Stagg St. Tel. Stagg 2-5938 Brooklyn, N. Y. Varpo Keptuvės Kėksai Vestuvėm ir Parėm Yra Skaniausi

Rūgšti ruginė, saldi ruginė, čielų kviečių, čielų rugių, senvičiam duona, balta duona, Cahel ir raisin duona. Taipgi kepama rolliai ir bandukės. Puikiausias pasirinkimas skaniausiu kėksų-pyragu; Pineapple Cake, Apple Cake, Cheese Cake, Coffee Cake, Butter Cake, Bunke ir Spice Cake, Stollen, Doughnuts, Pies, Pastries Apple Turnovers ir Jelly Rolls. Sluončiame duona per pašą į kitus miestus, specialiai greitai pristato. Ant jūsų pareikalavimo, auteliskime informacijas apie svorį ir kainas. Varpas Bakery 36-42 Stagg Street Brooklyn, N. Y.

New Yorko ir Apie linkės Žinios

Pasitikim Jauną Lietuvį Ispanijos Gynėją

Ateikite visi ir visos pasitikti mūsų brooklynietį jaunuolį Charles Young-Yušą, kuris išbuvo ir kovojo Ispanijoje nuo gegužės mėn., 1937 metų. Draugas Yušas ką tik sugrįžęs iš tos šalies, kur iš viso pasaulio kampų privažiavo demokratijos gynėjų, kad apgynus Ispanijos Respubliką nuo fašizmo. Iš tos šalies, kur fašistai mėto bombas nepaisant kur. Tos bombos sudraskė ligonines, mažiukus vaikučius, senelius. Iš tos šalies, kurią nei viena kapitalistinė šalis nedrįso stoti ginti nuo to barbarizmo—nepardavė jai ginklą apsigyminimui.

Mūsų jaunuolis draugas Yušas visus šiuos dalykus matė, suprato ir kaip keli kiti tūkstančiai liuosnorių, nuvažiuo paaukoti savo gyvastį, kad Europos fašistiniai žvėrys nesuėstų Ispaniją. Jis išliko gyvu ir galės mums perduot savo patyrimus.

Ateikite išgirsti, ką mūsų draugas pasakys apie Ispaniją ir jos dabartinę padėtį.

Kaip jau žinote, dabar jau tankiau grįžta amerikiečių kovotojų iš Ispanijos. Dabar visi, kurie grįžta, yra sužeistieji. Mūsų draugas taipgi yra sužeistas.

Neužilgo parvažiuos ir kiti mūsų lietuviai kovotojai.

Draugai! Parodykite jiems, kad mes jų pasiukavimą branginame.

Charles Young-Yušo pasitikimo vakaras įvyks šį ketvirtą, rugsėjo 29-tą, "Laisvės" salėje, kaip 7:30 val. vakare. Nepamirškite, draugai—ir visi būkite.

MS.

Trockmanai Sugrįžo Streikan

Nepriešus prie susitarimo su samdytojais duotuoju paliaubų laiku, prekių išvežiojai perėitą sekmadienį turėjo masinį mitingą, kuriame, didele didžiūma balsų (prieš pasisakė tik keli šimtai) nutarė tęst streiką, kol samdytojai išpildys reikalavimus.

Vyriausiu trokmanų reikalavimu yra 40 val. darbo savaitę, vieton esamų 47-nių valandų, be numušimo algos.

Majoras LaGuardia, kuris visą perėitą savaitę, būdamas legionierių konvencijoje, Los Angeles telefonu gaudavo vėliausias žinias ir perduodavo savo nuomonę apie šį streiką, sekmadienį skubiai sugrįžo orlaiviu, kad asmeniškai daryt spaudimą dėl užbaigimo streiko.

Streikieriai sutiko leist išvežiojimą laikraščiu, medicamentų ir greit gendančių maisto produktų.

Kovotų Už Demokratiją

Veteranų 77-ji Divizija apvaikščiojo Argonne fronte kovų 20-tą sukaktį. Kalbėdamas veteranams, susirinkusiems prie City Hall, veikiantis majoras Morris pareiškė, kad, jei karas iškiltų (ko jis nevelina), jis prašytų veteranus vestis ir jį gint demokratiją.

Raudonasis Kryžius praneša Manhattane ir Bronxe jau surinkęs \$1,413.50 nukentėjusiems nuo audros šelpt. Jų kvotos yra \$100,000 ir \$500,000.

Policija jieško Edwardo McCabe, gyvenusio 275 W. 288th St., Bronx, po atradimo namuose sušaudyto jo žmonos kūno.

32,000 Reikalavo J. Valstijų Paramos Čechoslovakijai

Minios newyorkiečių, virš 32 tūkstančiai susirinko į ir aplink didžiąją Madison Sq. Garden, kad pareikšt savo simpatiją Čechoslovakijai ir pasmerkt fašizmą, kuris grėšia Čechoslovakijos gyvybei. Apie 22,000 publikos pripildė kiekvieną salės kampelį.

Netilpusieji salėn 10,000 užpildė 49th St. tarp 8th ir 9th Avenue ir gretimas gatves aplink visą Gardeną. Šie irgi nebuvo užmiršti: žymūs kalbėtojai, Thomas Mann, Heywood Brown, Dorothy Thompson ir kiti, atlikę savo prakalbas viduje, antru syk kalbėjo minioms susirinkusių lauko pusėje.

Kalbėtojai pabrėžė, kad likimas pasaulio demokratijos, likimas pačių Jungtinių Valstijų yra stipriai susirišęs su likimu Čechoslovakijos. Jie pasmerkė Čechoslovakijos užpuolikus. Thomas Mann, garsus vokiečių rašytojas, išsaukė ilgą, audringą ovaciją savo pareiškimu: "Hitleris Turi Būt Nušluotas!"

Vyskupas Francis J. McConnell skaitė rezoluciją už embargo prieš fašistų agresorius. Rezolucija priimta vienbalsiai, entuziastiškai. Rezolucijoj sakoma:

"Mes prašome mūsų šalies prezidentą ir Valstybės Departmentą suaukt Kellogg-Briand Taikos Sutartį pasirašiusias šalis tikslu apsvarstyti būdus sulaikyt tarptautinę agresiją."

"Mes prašome savo valdžios, atsitikime Vokietijos tęsimo agresijos, perspėt Vokietiją tinkamais keliais, kad ši šalis laikysis nutraukimo ryšių politikos, kas reiškia, uždraudyt mą visokių formų susisiekimo tarp Jungtinių Valstijų ir Vokietijos."

Į Madison Sq. Garden mitingą visame pasaulyje žiūrėta, kaip į tarptautinės reikmės dalyką. Gauta sveikinimai nuo Lord Cecil iš Anglijos, Pierre Cot iš Francijos ir nuo daugelio kitų žymių taikos judėjimo vadų Europoj ir Amerikoj.

Čechoslovakijos prezidento brolis Vojta Benes nespėjo pribūt, dėl buvusio blogo oro laivas, kuriuo jis keliavo, tebebuvo ant jūrių. Norėta jį nuimti nuo laivo ir atgabenti orlaiviu, bet ir tas buvo neįmanoma. Jo vietoj kalbėjo Emanuel Slechta, žymus inžinierius, Pragos Miesto Tarybos narys. Jis pareiškė:

"Mes nebijome karo, bet mes žinome, kad jeigu didesnė Europos šalis nebijotų karo, nebūtų karo. Mes ginamės, net jeigu mes turėsime gintis vieni. Mūsų ideja yra teisinga."

Joseph P. Lash, Studentų Unijos Sekretorius, atsisaukė į publiką sukelt \$2,000 Čechoslovakijos paramai. Apsirikojis; virš \$7,000 sukelta pinigais; vien smulkiais surinkta \$2,000, o su pažadais, manoma, rinkliava gerokai viršys \$10,000.

Nors tai bus tik vienas (I-mas) veiksmai, bet matysite daug gražių scenų.

Parų Departamentas aprokavė, kad praėjusioji audra Brooklyne sunaikino apie pusketvirto tūkstančio medžių. Iš tų apie 3,000 turėsią būti atrodinti, kadangi jie buvo parkelėse ir parkuose, kur jie būtina reikalingi atitaisymui sugadinto vaizdo.

Nuvirtusius medžius departamentas atiduos bile kam už nusivėžimą iš vietos.

V. K. N.

Dalyvaukite Rinkliavoj Ispanijai

Specialio laivo su amerikiečių dovanomis pasiuntimui Ispanijai rinkliava prasidės šį trečiadienį ir baigsis spalio 3-čią. Rinkliava bus vieša: jai gautas leidimas iš Labdarų Departmento, kad su dėtinai reikalingi atitaisymui sugadinto vaizdo.

Nuvirtusius medžius departamentas atiduos bile kam už nusivėžimą iš vietos.

Visi Ispanijos liaudies draugai prašomi pasidaruoti. Ispanijai priejauta masė yra didelė ir dėžutės greit prisipildo aukomis. Jei bus daug darbuotojų ir visos miestais padengta, galėsime pasiūti ne tik šį, bet ir kitą laivą. O pasiūst yra svarbu kuo skubiausia, kadangi, dėl nepaprastos padėties Europoje, nežinia, ar vėliau bus galima padaryt tas, kas dar galima šiandien.

V. K. N.

Nesileidžia Išmetami

Keturiom dešimtim gyventojų buvo įsakyta išsikraustyti iš namų, 1291 Metcalf Ave., Bronxe, nes tuos namus nupirko valdžia ir nori nugriauti padarymui kelio į Pasaulinę Parodą. Bet gyventojai sako negalį išsikraustyti dėl stokos butų toje srityje.

Jiem atsakius kraustyti, sulaikyta patarnavimas. Dabar gyventojai išėmę įsakymą areštuot miesto nuosavybių divizionis viršininką Harrington ir bildingo superintendentą.

Policistas Noonan pūtimu Vizuoła kūdikio burnon išgelbėjo jį nuo uždusimo, kuris grėsė jam biskeliui maisto pakliuvus kvėpavimo dūdelėn.

"Gaukite "Laisvė" Naujų Skaitytų.

WPA administratorius Ickes atsisakęs duot \$38,000,000 Battery-Brooklyn tunelio statybai, o be to, manoma, jo negalės pravest.

J. Goewey, 57 m., nusižudė gasu savo apartmėnt, 2887 Loring Pl., Bronx. Jis liūdėjęs dėl žmonos mirties.

Matykit-Girdėkit

Ateinantį sekmadienį, spalio 2 d., turėsime progą gėrėtis nepaprastu spektakliu. Jį ruošia bendromis jėgomis Brooklyno menininkai pagerbimui komp. Miko Petrausko vardo. Programa susidės iš daug smėtų ir įvairumų,—bus suvaidintas I-mas veiksmai operetės "Birutė", dainuojamos M. Petrausko rinktinės dainos (solo, ductai etc.), išpildomi liaudies šokiai ir muzikos solo.

"Birutė" yra pirminė Miko Petrausko operetė, parašyta virš 30 metų atgal. Ji 2-jų veiksmų liaudies opera, vaizduojanti senovės kovas lietuvių su vokiečiais - kryžiuokiais, kurie, apart kitų niekšysčių, grobdavo Lietuvos mergeles. Šioje operetėje vaizduojama, kaip križiokų ordeno pasiuntinys Sundšteinas su savo svita, atėjęs pas lietuvius, nori pagrobti mergelę Birutę. Lietuviai tam priešinasi. Eina šurkštus žodžių duetas.

Nors tai bus tik vienas (I-mas) veiksmai, bet matysite daug gražių scenų.

Scena trečia. — Procesija. Vaideliutės gieda "Sesutėlės, lėlijėlės."

Scena ketvirta. — Kivirčiai. Tėvūnas, Sundšteinas, Broliai, Karžygiai.

Scena penkta — Lizdeika, Krivių-Krivaitis.

Pirmu sykiu op. "Birutė" suvaidinta Vilniuje, 1906 metais, dalyvajant žodžių autoriumi G. Landsbergiu-Zemkalniui, Kipriui Petrauskui, A. Zmuidinavičiui, Kaziu Puidai, Piasekaičiai-Šlapelienei ir daugeliui kitų.

Šio veiksmo išpildyme ims dalyvumą šie Brooklyno menininkai-ės:

Marė Strumskienė, mergelės Birutės rolėje; Jonas Valentis, tėvūno rolėje; F. Morkus ir St. Kazemėkas, Birutės broliai; Juozas Sukackas, kryžiuokų mistro pasiuntinio Sundšteino rolėje; Pranas Pakalniškis, Krivių-Krivaičio rolėje.

Kitose rolėse dalyvauja A. Pakalniškienė, Amelia Jeskevičiūtė, Nick Pakalniškis, J. Gužas ir Aibalsai.

Visus juos matysite ir girdėsite aukščiau pažymėtą dieną, Labor Lyceum svetainėj, 949 Willoughby Ave., Brooklyne. Nesivėluokite, nes pražia bus lygiai 5-tą valandą vakare.

Įžangos tikietai pasiduruo šiose vietose: "Laisvės" raštinėj, 427 Lorimer St.; "Vienybės"—193 Grand St.; "Tėvynėj"—307 W. 30th St., New York City. Pavieniai pardavoja N. Pakalniškis, B. Šalinaitė ir daugelis kitų.

Proncė.

Is Lietuviškos Kriauciu Pastogės

Penktadienį, 23-čią rugsėjo, įvyko kriauciškų dirbtuvių pirmininkų ir komisijos narių susirinkimas, Piliečių Klube, kuris davė va koki pranešimą.

Atkočiačio šapos pirmininkas sakė, kad darbo nėra pilnai. Turėjom nesusipratimų tarpe preserių ir kryserių, bet dabar jau viskas tvarkoje. Unijai duokles jau mokame.

Augūno šapoje darbo nėra. Žmonės nepastenkinę, kad gyvenimo negali pasidaryti. Šapos susirinkimas yra būtinas, nes algos naiškios. Darbo padaryme — vienas mokina vienai, kitas kitaip ir iš to išcina tikra bala...

Kaspercko šapoje irgi bala. Atrodo, kad visų adatos industrijų liūtys užpuolė...

Karvelio šapoje irgi darbo mažai. Jeigu vienas galas jos dirba, tai kitas nieko neveikia.

Lapašausko šapoje darbo atšioje irgi išvežė. Ilgai be darbo išbuvo. Kas bus toliau— nežinia.

Manelio šapoje yra nesupratimas tarpe darbininkų, kas nėra pagirtina. Didesnė pusė darbo turi, bet mažesnė kenčia nuostolius.

Mičiulio šapoje skundų nėra. Darbo mažai.

Šimačio šapa dirba jau apie penkta savaitė. Šiaip nieko naujo pranešimui nėra.

Simėno šapoje darbo nėra nuo velykų. Per aštuonis mėnesius, galbūt, porą savaičių išdirbome.

Salaviejaus šapoje išrodo nepraštai. Darbo pilna ir jau mokėsime duokles.

Scena trečia. — Procesija. Vaideliutės gieda "Sesutėlės, lėlijėlės."

Scena ketvirta. — Kivirčiai. Tėvūnas, Sundšteinas, Broliai, Karžygiai.

Scena penkta — Lizdeika, Krivių-Krivaitis.

Pirmu sykiu op. "Birutė" suvaidinta Vilniuje, 1906 metais, dalyvajant žodžių autoriumi G. Landsbergiu-Zemkalniui, Kipriui Petrauskui, A. Zmuidinavičiui, Kaziu Puidai, Piasekaičiai-Šlapelienei ir daugeliui kitų.

Šio veiksmo išpildyme ims dalyvumą šie Brooklyno menininkai-ės:

Marė Strumskienė, mergelės Birutės rolėje; Jonas Valentis, tėvūno rolėje; F. Morkus ir St. Kazemėkas, Birutės broliai; Juozas Sukackas, kryžiuokų mistro pasiuntinio Sundšteino rolėje; Pranas Pakalniškis, Krivių-Krivaičio rolėje.

Kitose rolėse dalyvauja A. Pakalniškienė, Amelia Jeskevičiūtė, Nick Pakalniškis, J. Gužas ir Aibalsai.

Visus juos matysite ir girdėsite aukščiau pažymėtą dieną, Labor Lyceum svetainėj, 949 Willoughby Ave., Brooklyne. Nesivėluokite, nes pražia bus lygiai 5-tą valandą vakare.

Įžangos tikietai pasiduruo šiose vietose: "Laisvės" raštinėj, 427 Lorimer St.; "Vienybės"—193 Grand St.; "Tėvynėj"—307 W. 30th St., New York City. Pavieniai pardavoja N. Pakalniškis, B. Šalinaitė ir daugelis kitų.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Is Lietuviškos Kriauciu Pastogės

Penktadienį, 23-čią rugsėjo, įvyko kriauciškų dirbtuvių pirmininkų ir komisijos narių susirinkimas, Piliečių Klube, kuris davė va koki pranešimą.

Atkočiačio šapos pirmininkas sakė, kad darbo nėra pilnai. Turėjom nesusipratimų tarpe preserių ir kryserių, bet dabar jau viskas tvarkoje. Unijai duokles jau mokame.

Augūno šapoje darbo nėra. Žmonės nepastenkinę, kad gyvenimo negali pasidaryti. Šapos susirinkimas yra būtinas, nes algos naiškios. Darbo padaryme — vienas mokina vienai, kitas kitaip ir iš to išcina tikra bala...

Kaspercko šapoje irgi bala. Atrodo, kad visų adatos industrijų liūtys užpuolė...

Karvelio šapoje irgi darbo mažai. Jeigu vienas galas jos dirba, tai kitas nieko neveikia.

Lapašausko šapoje darbo atšioje irgi išvežė. Ilgai be darbo išbuvo. Kas bus toliau— nežinia.

Manelio šapoje yra nesupratimas tarpe darbininkų, kas nėra pagirtina. Didesnė pusė darbo turi, bet mažesnė kenčia nuostolius.

Mičiulio šapoje skundų nėra. Darbo mažai.

Šimačio šapa dirba jau apie penkta savaitė. Šiaip nieko naujo pranešimui nėra.

Simėno šapoje darbo nėra nuo velykų. Per aštuonis mėnesius, galbūt, porą savaičių išdirbome.

Salaviejaus šapoje išrodo nepraštai. Darbo pilna ir jau mokėsime duokles.

Scena trečia. — Procesija. Vaideliutės gieda "Sesutėlės, lėlijėlės."

Scena ketvirta. — Kivirčiai. Tėvūnas, Sundšteinas, Broliai, Karžygiai.

Scena penkta — Lizdeika, Krivių-Krivaitis.

Pirmu sykiu op. "Birutė" suvaidinta Vilniuje, 1906 metais, dalyvajant žodžių autoriumi G. Landsbergiu-Zemkalniui, Kipriui Petrauskui, A. Zmuidinavičiui, Kaziu Puidai, Piasekaičiai-Šlapelienei ir daugeliui kitų.

Šio veiksmo išpildyme ims dalyvumą šie Brooklyno menininkai-ės:

Marė Strumskienė, mergelės Birutės rolėje; Jonas Valentis, tėvūno rolėje; F. Morkus ir St. Kazemėkas, Birutės broliai; Juozas Sukackas, kryžiuokų mistro pasiuntinio Sundšteino rolėje; Pranas Pakalniškis, Krivių-Krivaičio rolėje.

Kitose rolėse dalyvauja A. Pakalniškienė, Amelia Jeskevičiūtė, Nick Pakalniškis, J. Gužas ir Aibalsai.

Visus juos matysite ir girdėsite aukščiau pažymėtą dieną, Labor Lyceum svetainėj, 949 Willoughby Ave., Brooklyne. Nesivėluokite, nes pražia bus lygiai 5-tą valandą vakare.

Įžangos tikietai pasiduruo šiose vietose: "Laisvės" raštinėj, 427 Lorimer St.; "Vienybės"—193 Grand St.; "Tėvynėj"—307 W. 30th St., New York City. Pavieniai pardavoja N. Pakalniškis, B. Šalinaitė ir daugelis kitų.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Is Lietuviškos Kriauciu Pastogės

Penktadienį, 23-čią rugsėjo, įvyko kriauciškų dirbtuvių pirmininkų ir komisijos narių susirinkimas, Piliečių Klube, kuris davė va koki pranešimą.

Atkočiačio šapos pirmininkas sakė, kad darbo nėra pilnai. Turėjom nesusipratimų tarpe preserių ir kryserių, bet dabar jau viskas tvarkoje. Unijai duokles jau mokame.

Augūno šapoje darbo nėra. Žmonės nepastenkinę, kad gyvenimo negali pasidaryti. Šapos susirinkimas yra būtinas, nes algos naiškios. Darbo padaryme — vienas mokina vienai, kitas kitaip ir iš to išcina tikra bala...

Kaspercko šapoje irgi bala. Atrodo, kad visų adatos industrijų liūtys užpuolė...

Karvelio šapoje irgi darbo mažai. Jeigu vienas galas jos dirba, tai kitas nieko neveikia.

Lapašausko šapoje darbo atšioje irgi išvežė. Ilgai be darbo išbuvo. Kas bus toliau— nežinia.

Manelio šapoje yra nesupratimas tarpe darbininkų, kas nėra pagirtina. Didesnė pusė darbo turi, bet mažesnė kenčia nuostolius.

Mičiulio šapoje skundų nėra. Darbo mažai.

Šimačio šapa dirba jau apie penkta savaitė. Šiaip nieko naujo pranešimui nėra.

Simėno šapoje darbo nėra nuo velykų. Per aštuonis mėnesius, galbūt, porą savaičių išdirbome.

Salaviejaus šapoje išrodo nepraštai. Darbo pilna ir jau mokėsime duokles.

Scena trečia. — Procesija. Vaideliutės gieda "Sesutėlės, lėlijėlės."

Scena ketvirta. — Kivirčiai. Tėvūnas, Sundšteinas, Broliai, Karžygiai.

Scena penkta — Lizdeika, Krivių-Krivaitis.

Pirmu sykiu op. "Birutė" suvaidinta Vilniuje, 1906 metais, dalyvajant žodžių autoriumi G. Landsbergiu-Zemkalniui, Kipriui Petrauskui, A. Zmuidinavičiui, Kaziu Puidai, Piasekaičiai-Šlapelienei ir daugeliui kitų.

Šio veiksmo išpildyme ims dalyvumą šie Brooklyno menininkai-ės:

Marė Strumskienė, mergelės Birutės rolėje; Jonas Valentis, tėvūno rolėje; F. Morkus ir St. Kazemėkas, Birutės broliai; Juozas Sukackas, kryžiuokų mistro pasiuntinio Sundšteino rolėje; Pranas Pakalniškis, Krivių-Krivaičio rolėje.

Kitose rolėse dalyvauja A. Pakalniškienė, Amelia Jeskevičiūtė, Nick Pakalniškis, J. Gužas ir Aibalsai.

Visus juos matysite ir girdėsite aukščiau pažymėtą dieną, Labor Lyceum svetainėj, 949 Willoughby Ave., Brooklyne. Nesivėluokite, nes pražia bus lygiai 5-tą valandą vakare.

Įžangos tikietai pasiduruo šiose vietose: "Laisvės" raštinėj, 427 Lorimer St.; "Vienybės"—193 Grand St.; "Tėvynėj"—307 W. 30th St., New York City. Pavieniai pardavoja N. Pakalniškis, B. Šalinaitė ir daugelis kitų.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.

Proncė.